

UMRO PRINC TOMISLAV

LONDON (FoNet) - Princ Tomislav Karadjordjevic umro je u sredu na Oplencu posle duge i teske bolesti u 72. godini, saopstila je u sredu uvece kancelarija prestolonaslednika Aleksandra u Londonu.

Princ Tomislav je rođen u Beogradu 19. januara 1928. kao drugi sin kralja Aleksandra I i brat kralja Petra II. Ziveo je u Engleskoj od 1939. do 1991, kada se vratio u Jugoslaviju po prvi put posle Drugog svetskog rata i ostao stalno na Oplencu. U vreme smrti pored njega su bili njegova supruga princeza Linda i sin Mihailo. Sahrana kraljevica Tomislava obavice se na Oplencu, u nedelju 16. jula. Sahrani ce prisustvovati prestolonaslednik Aleksandar sa porodicom.

Civilni kabinet

Nj. K. V. Kneza Aleksandra Karadjordjevica

Na Petrovdan, u sredu 12. jula 2000. godine, u Topoli, pocinuo je u Gospodu Nj. K. V. Kraljevic Tomislav Karadjordjevic. Nj. K. V. Knez Aleksandar Pavla KARADjORDjEVIC, primio je ovu vest sa dubokim zaljenjem.

Nj. K. V. Knez Aleksandar Pavla KARADjORDjEVIC odlucio je da otputuje u Srbiju, gde ce u Topoli, na Oplencu, u nedelju 16. jula, prisustvovati pogrebu svoga brata od strica.

U Parizu, 13. jula 2000. godine

Civilni kabinet

Nj. K. V. Knez Aleksandar Pavla Karadjordjevic

U svom poslednjem intervjuu, poslednji clan jugoslovenske kraljevske porodice koji zivi u zemlji grdi Zapad

ZAPAD NAS JE ZABORAVIO

"Ja sam kao Rols-Rojs bez motora, ali bicu na nogama sutra, to je samo problem u cirkulaciji", kaze princ Tomislav. Jedini clan jugoslovenske kraljevske porodice koji je ziveo u Jugoslaviji, umro je u sredu, u 14 casova, dan posle naseg intervjuja. Bio je kumce nase kraljice majke.

Njegov sinovac, princ prestolonaslednik Aleksandar, rođen je u Kleridzu u Londonu i proveo je zivot kao glava izgnane jugoslovenske kraljevske porodice u Engleskoj.

Covek koga mnogi Jugosloveni zele kao jednog od nekoliko lidera koga su gledali sa postovanjem, oslonio se na laktove lezeci u krevetu koji mu je bio i samrtna postelja. "Pridjite blize, ne ujedam," rekao je, trazeci da sednem na kraj kreveta u njegovoj vili u Topoli, u Srbiji, nekoliko desetina metara od kraljevske kriptе, koju je pomagao pri opravci i gde ce on u nedelju biti sahranjen.

Poslednji preziveli sin kralja Aleksandra I koga su u Marseju 1934. ubili Hrvati, poruka 72-godisnjeg princa bila je jasna. Bio je gorko kritican prema Zapadu, ali protivan da ga uvuka da kaze sta on oseca prema rezimu Slobodana Milosevica. "Nemacka, Francuska i SAD izgubili su svoju civilizaciju. Oni su odgovorni za slom moje zemlje," kaze , a glas mu se s indignacijom dize.

Kraj nogu stoji njegova druga zena, Engleskinja princeza Linda, a on produzava: "Izgubili smo celu generaciju. Nasi mladi nemaju ni novca, ni nade. Koja bi druga zemlja mogla da izdrzi sankcije i bombardovanje, i da nastavi da zivi i prezivi?" Princ Tomislavu dozvoljeno je da se vrati 1991. godine, kada se pocela da dezintegrisе bivsa Jugoslavija - prvo Slovenija, onda Hrvatska i Bosna, Titova federacija se razbila u nizu krvavih gradjanskih ratova.

Onda, prosle godine, covek - za koga bezbroj Jugoslovena misli da ima izrazit osecaj duznosti - bio je u bolnici i podvrgnut lecenju raka kada je NATO otpoceo bombardovanje da bi primorao Milosevicev rezim da se povuce sa Kosova. Odusevljeno je bio pozdravljen u Srbiji kada se pojavio na Vaskrsnjoj sluzbi u Beogradu, trece nedelje bombardovanja.

"Kada je pocelo bombardovanje, bio sam prikljucen na infuziju. Osecao sam se kao da sam u klopci," kaze. " Medija u inostranstvu bila su antisrpska," dodao je povisujuci opet glas. "NATO je razorio Kosovo. Trebace bar tri, cetiri godine pre nego sto se desi bilo sta sto nalikuje mirnom stanju da se Srbi mogu vratiti. Dolaze ljudi sa Kosova da me obidju i pitaju: 'Sta cemo da radimo? Oni (Albanski ekstremisti) ubice me ako se vratim'."

Princ Tomislav je bio, pak, jos odbojniji da kaznjava Milosevica u njegov rezim. Prosle nedelje Miloseviceva vlada je promenila ustav omoguci narodu da bira predsednika i clanove gornjeg doma Parlamenta (Veca republika).

Promene jos daju predsedniku da bude biran dva puta - potez koji se smatra kao Miloseviceva priprema da ostane na vlasti. Po starom zakonu, on bi morao da odstupi posle izbora sledece godine.

Medjutim, princ nije bio spreman ni na kakav rizik da ovo kritikuje." Ne nalazim sebe u politici," kaze. " idite i pitajte Milosevica o ustavu." Nagnuvsu mi se, opet, ipak je dodao: "Koja bi druga zamlja promenila ustav samo da bi se ostalo na vlasti. Za mene je jedino sigurno da ostanem van politike i van moci."

Princ kaze da je glavni razlog za njegov povratak u Jugoslaviju bio da se ponovo osvesta kraljevska crkva pored njegove vile i da pokusa da podupre istorijske veze izmedju jugoslovenske kraljevske porodice i Srpske pravoslavne crkve.

"Cvrsto verujem da vera i monarhija moraju da deluju paralelno,"kaze. " Totalitarne organizacije su ovde podelile porodice i verujem da porodice ne vide nikakvu buducnost."

Sta misli o tesko podeljenoj opoziciji u Srbiji - Demokratskoj stranci koju predvodi Zoran Djindjic i Srpskom pokretu obnove Vuka Draskovica. Mnogi Srbi, protivnici Milosevicevog rezima zapanjeni su nesposobnoscu ova dva coveka da skuju ujedinjen pokret.

"Nemam nista sa demonstracijama protiv vlade," kaze. "Ali ja i opozicioni lideri mozemo samo da kazemo - sta je ucinila

u proteklih deset godina? Mislim da nam treba nova krv, nove ideje, nova ideologija iz zemlje a ne iz inostranstva." Princ, cija je vila u srcu Sumadije u centralnoj Srbiji, ne izgleda da ima bolova, ali cesto pogleda na svoju zenu. Ona je majka dvoje od njegovo cetvoro dece, princeva Djordja i Mihajla, koji su u skoli u Engleskoj. Ne zeli da se hvali onim sto je njen muz postigao.

Bio je u stanju da se vrati ovde i ostane nezavosan, a da ipak vrati istoriju Srbima," kaze ona. "Pomagao je svaki vid kulturnog zivota ovde, od sporta do umetnosti, pomazuci hendikepiranoj deci, sirocadi, cak je pomogao i disko u gradu." Na kraju, princ kaze da bi zeleo da se telo njegove majke, kraljice Marije, koja je umrla 1961. u Engleskoj i sahranjena na kraljevskom groblju u Frogmoru, Vinsdor, sahrani u kripti.

Skoro je o tome pisao kraljici."Ali ako su kraljici savetovali da zbog politickih razloga to ne uradi, ja se onda slazem," dodaje umorno.

Nekrolog - Izgnanik, koji se, posle cetrideset godina vratio svojoj kuci.

KRALJEVIC TOMISLAV OD JUGOSLAVIJE

Princ Tomislav od Jugoslavije rođen je u Beogradu 19. januara 1928. Umro je u Topoli, Jugoslavija, 12. jula 2000. u 73. godini. Stariji član jugoslovenske kraljevske porodice, princ Tomislav je više od pola veka bio vodeća ličnost jugoslovenske emigrantske zajednice. Sagradio je svoj dom u Britaniji, gde se bavio uzgajanjem jabuka i pomaganjem svojim prijateljima emigrantima iz jugoslovenskog komunističkog režima, pre nego što se vratio u rodnu zemlju bas kad je počela da se cepa.

Po rođenju, Tomislav Karadjordjević je bio drugi u liniji za jugoslovenski presto i šesnaesti u liniji za britanski presto. Jedini preziveli sin kralja Aleksandra I i kraljice Marije, bio je čukun-čukun unuk kraljice Viktorije i kumce kralja Džordža VI. U vreme prošlogodišnjeg NATO bombardovanja, koje je propatio zajedno sa svojim zemljacima, bio je peti u liniji za jugoslovenski presto. Krvno je bio vezan za vladarske kuće Rusije, Španije, Italije, Danske, Švedske i Grčke. Kada su oktobra 1934 u Marseju hrvatski fašisti ubili njegovog oca kralja Aleksandra I, Tomislavov brat princ prestolonaslednik Petar, onda na školovanju u Engleskoj, nasledio je presto kao Petar II. Istovremeno sa objavljivanjem nasledjivanjem njegovog brata, jugoslovenski parlament je 1934. godine obznanio da je princ Tomislav moguć naslednik prestola. Tomislav je posao stopama svoga brata i dosao je u Englesku na školovanje, u Oundle a onda u Clare College u Kembridžu.

Tito je novembra 1945 uspostavio komunistički režim u Jugoslaviji i ukinuo monarhiju. Potom je kraljevskoj porodici zabranio povratak u zemlju. Princ Tomislav se nasao na farmi u zapadnom Saseksu, gde je tesko radio da bi postao uspešan uzgajivač jabuka. U tim godinama bio je lice bez države i obratio se Ujedinjenim Nacijama za pasos.

U zapadnom Saseksu princ Tomislav se posvetio brojnim dobrotvornim aktivnostima, naročito u bolnici Sv. Amvrozija, gde je postao komandant okruga. Snazno je pomagao Srpsku pravoslavnu crkvu u Engleskoj a pomagao je i jugoslovenskoj izbegličkoj zajednici, čiji su mnogi članovi služili u Jugoslovenskoj kraljevskoj vojsci ili savezničkim snagama tokom Drugog svetskog rata.

Na kraju je 1991. princ Tomislav mogao da se vrati u svoju rodnu zemlju a jugoslovenska vlada mu je dozvolila da živi u vili kralja Aleksandra I na Oplencu. Te godine i Tomislavov sinovac, princ prestolonaslednik Aleksandar posetio je Jugoslaviju, gde ga je predsednik Milošević izbegavao. Dok je princa prestolonaslednika podržavao Vuk Drasković i njegov SPO, dotle je princ Tomislav video da ga podržava vodeći srpski nacionalista Vojislav Šešelj i sam predsednik Milošević.

Ipak, Tomislav se nije priključio nijednoj partiji i nikad nije pokazao da bi želeo biti kralj, uprkos prednosti nad sinovcem jer je mogao tecno da govori srpski. Prošlog proleca Tomislav je insistirao da ostane u Srbiji sve vreme tokom NATO bombardovanja.

Oženio se 1957 princezom Margaritom od Badena, nečakom vojvode od Edimburga i članom kraljevske kuće Caringen (Zahringen). Kada je ovaj brak razveden 1981, oženio se svojom sekretaricom Lindom Boni (Linda Bonney)

Iz prvog braka ima sina princa Nikolu i ćarku Katarinu, udatu za Desmonda de Silvu. Iz drugog braka ima dva sina, princeve Djordja i Mihajla, koji su na školovanju u Engleskoj.

Radjeno prema TAJMSU od 14 jula 2000

Protokol

Prema strogom protokolu u vreme princeve sahrane u crkvi na Oplencu moglo je da se udje samo propusnicom "Zaduzbine kralja Petra I". Mada je pre sahrane ulazak i snimanje u kripti crkve bilo zabranjeno, jedino je ekipi Televizije BK u subotu kao i na sahrani bilo dozvoljeno da snima u porodičnoj grobnici Karadjordjevića. Laksi "zastoj" protokola juce je izazvao dolazak porodice Karić na sahranu koji su najpre zakasnili na zaupokojenu liturgiju a potom se neckali da zauzmu predviđeno mesto među zvaničnim delegacijama. Na intervenciju upravnika Zaduzbine na kraju su smesteni sa strane na kojoj su stajali članovi porodice Karadjordjević. Pored Karića problem sa protokolom imao je i sin kneza Pavla, princ Aleksandar Karadjordjević.

Mada je princ pripremio prigodan govor za pogreb kraljevića Tomislava, koji je juce deljen na Oplencu, on ipak nije govorio iz kako se posle culo, protokolarnih razloga.

Neizgovoreni govor Njegovog Kraljevskog Visocanstva princa Aleksandra Pavla Karadjordjevića

O, sa koliko sam neverice i tuđe slušao kako mi govore: Kraljević boluje, Kraljeviću su dani izbrojani...

Dragi, nesretni Kraljeviću, došla je smrt po Tebe i ugrabila Te, ovde, na Oplencu, pored ove svetinje, stiglo Te je smrtno posećenje na ovome pogledalu, sa kojega se pruža tako veličanstveni pogled na nasu Srbiju.

Zaista, ja o nama, umro je sin Kralja Aleksandra i Kraljice Marije, Tomislav, u Karadjordjevića Topoli. Ispela se na ovaj breg, istina je, stara nasa poznanica, smrt, pred kojom ne uzmićemo, ali koja nije mimoisla ni Crnoga Djordja, slavnoga nam pretka, kojim se obesmrtilo ime nase.

Moj dragi Tomi, na ovome bregu, tako znamenitome, postle toliko hudih godina izgnanstva, potrazio si utociste, pored oca i dede i pod krilom rodonacelnika nasega, kod crkve, koju stiti Sveti Velikomucenik Georgije pobedonosac. Neka nam je na pomoci!

Imao si sest godina kada ubise Tvoga oca, nasega Kralja. Niste samo Ti, Petar i Andrej ostali siroti, vec i mi, a sa nama cela Srbija, nasa voljena Otadzina, ostade bez svoga zastitnika. Ubrzo se zaratilo i pred svima nama otvorio se bezdan stranstvovanja, a zatim nam behu bezakonici zabranili povratak u nas dom.

Kada si, posle toliko muke i zudnje, napokon uspeo da se vratis u Topolu, sebe skrasis, radovao sam se, znao sam da ce Ti biti lakse u zemlji otaca. Ovde su nam svi Srbi rodjaci, svojta, znao sam da ce svako imati po koju lepu rec za Tebe. I da ce Ti mnogi ispricati, kako su bili videli Kralja, tvoga oca. I da ce Ti njihov pogled, rec, po koja suza, ublaziti ranu za roditeljem, sa kojim si se prerano, nejak, u ovome svetu rastao...

I, kao da si na topolskome bregu, imao da zaboravis senku i grdno lice smrti, one, koja Ti je prekratila detinjstvo, savladavsi viteza Ti oca. I, kao da si u Topoli, postao ponovo mlad i bezbrizan, sa celom porodicom oko sebe, sa njenim dragim senima. Iz moje daljine, zamisljao sam Te, kako u kripti, obilazis grobove i pred svakim dugo stojis. Znam, najduze si ostajao pored oca.

Zaista, teskog li saznanja: smrt je odnela i trecega Kraljevoga sina. Tomislave, eto Te, tamo, sa svima nasima. Ne treba vise da brines, da Te ostareloga nece prepoznati, Tvoj velicanstveni otac, a moj stric. Izmedju Tebe i njega, sada vise nema smrti. Moraces mnogo toga da mu pricas i pripovedas...

Kazi mu, Kraljevicu, sve mu nase jade kazuj...

Sa njim je Kralj Petar i brat mu, Knez Arsen, nasi dedovi. Tvoja braca Petar i Andrej i moj brat Nikola. Moj otac, Knez Pavle i nase majke... I pradeda, Knez Aleksandar. I Georgije, Crni Djordje, vozd srpski, a iznad svih, nas Sveti zastitnik Sveti Apostol Andrej Prvozvani.

Kazuj ocima, za Kosovo i Metohiju i sta se ucini sa nasim narodom u tri Jugoslavije! Kako se od velike slave i ugleda srpskoga napravila veresija. Kako su, na kraju ovoga veka, bili ponisteni svi Srbinovi uspesi, behu obezvređeni svi oslobodilacki ratovi, sve zrtve, sve pobeđe.

Kazaces im kakva je nemilosrdna sila udarila na njihove Srbe, kako o nama govore i pisu u svetu, koliko su lazi na nas prosuli... koliko bombi, raznih otrova... Kakva se hajka digla na nas odasvuda, u kakvome okruzenju sada zivi Srbin...

Ali, reci im i to, kakve nezalce, kakvi ostrasceni jednournici i nasilnici sada vladaju nasom Srbijom! U kakvome suzanjstvu drze narod! U kakvoj strahovladi.

Upoznao si mnogo nase brace i sestara od kada si se bio nastanio ovde. Video si kako zivi narod. Sve ispricaj ocima, nista ne zaboravi. Koliko se narodne energije uzalud potrosilo, odakle je sve Srbin proteran, koliko je puta Srbin bio prevaren od onih koji nad njime vladaju?.. U kakvu je bedu doveden. Kako je pola miliona Srba i Srpkinja napustilo zemlju, otisavsi u rasejanje i proskitanje... Nazalost, mnogo je vise njih koji sebe ne cene, koji zaboravise ko su i sta su, mnogo je nase nesrecne brace i sestara, Srba i Srpkinja, koji ne postuju Boga i Svetoga Savu! O, za plac i ridanje je sta se danas radi sa Srbijom! Kada im budes podneo raport, znam, svi ce oci, kao nekada, Karadjordje u Feneku, suzu pustiti nad srpskom nesrecom i mnogo ce se sazaliti na nas zive.

Dragi Kraljevicu, okupismo se danas, da u hramu Bozijem od stojimo Svetu Liturgiju i opelo, da Tebe oplacemo, ovde, u Karadjordjevoj Topoli, na Oplencu, na mestu sa kojega se pruza kraljevski pogled na Sumadiju, nasu Svetu Otadzbinu. U zalosti sam za Tobom. Nisi poziveo do oslobodjenja.

Vas, braco i sestre, pozivam na slogu, ljubav, poredak i veru u buducnost Otadzbine. Hvala vam sto ste dosli u velikome broju, da dostojno ispratimo Kraljevica Tomislava i za spas njegove duse Bogu se pomolimo. Spasi Boze i nas, Tvoje gresne Srbe.

Neka je vecni spomen na nasega Kraljevica Tomislava.

Na vest o smrti Tomislava Karadjordjevica (1928-2000)

ODLAZAK PRINCA

Oplenac, Beograd - Princ Tomislav, srednji sin kralja Aleksandra Prvog Karadjordjevica, umro je u sredu 12. jula na Petrovdan, posle duge bolesti. Kako je saopsteno iz kraljevskog Doma Karadjordjevic, poslednje dane zivota podelio je sa porodicom. Medju poslednjim poseticima kod princa bio je poglavar Srpske pravoslavne crkve, patrijarh srpski gospodin Pavle.

Princ Tomislav rođen je u Beogradu 19. januara (na Bogojavljenje) 1928. godine, kao drugi sin kralja Aleksandra i kraljice Marije, rumunske princeza iz dinastije Hoencolern. Za sebe je govorio da je "oduvek bio malo drugaciji od svoje brace kralja Petra Drugog i princa Andreja - i po fizionomiji i po prirodi".

- Uvek sam leteo levo-desno. Ako je bila neka svadja uvak sam bio u sredini. Zeleo sam da budem nezavisan covjek i imam svoj posao. Veoma sam aktivan i ako nista ne radim postajem ocajno nervozan - objasnjavao je.

Od 1937. godine, kada je poslat na skolovanje u Sendrejd skolu, zbog drzavnog prevrata u zemlji (1945) ziveo je u Engleskoj do 1991, kada se vratio u Jugoslaviju, po prvi put posle Drugog svetskog rata. Zenio se dva puta i ima cetvoro dece: sina Nikolu (1958) i kcer Katarinu (1959) iz prvog braka sa princezom Margaritom od Badena, i sinove Djordja (1984) i Mihaila (1985) iz braka sa Lindom Meri Bon. Nosio je titulu srpskog princa, cevrtog po pravu nasledja medju Karadjordjevicima, dok je po babi sa majcine strane, rumunske kraljice Marije, unuke engleske kraljice Viktorije, zauzimao 65. mesto u porodici kraljevstva Engleske i Severne Irske.

Poslednjih devet godina proveo je medju Srbima, na Oplencu, u vili svog oca.

"Kad mi je odobren povratak, dosao sam kuci sa istim onim pasosem sa kojim sam otisao jos davne 1937, kada sam posao na skolovanje u Englesku. Prilikom prvog mog dolaska, nakon pola veka, oktobra 1991. godine, objavio sam poslanicu srpskom narodu u kojoj sam, izmedju ostalog naglasio: Nisam politicar i nisam preteđent na presto, i zbog toga

ne bih htio da budem eventualni uzročnik sukoba. Sve što želim jeste mir, sloga, blagostanje, i napredak celokupnog srpskog naroda bez obzira gde se nalazi... Želim da u mojoj Srbiji živim i umrem kao i svaki njen građanin, jer iako sam član dinastije Karadjordjevića, ja sam prvo Srbin.... Kao i svakom Srbinu najdraža mi je otadžbina, pa me je najviše bolela činjenica da mi je neko oduzima...", rekao je nakon povratka.

- Ljudi su me dočekali puna srca. Kad sam počeo da obnavljam Zaduzbinu na Oplencu, počeli su da pričaju: Evo, vratio se domaćin". Oplenac je sada kao jedna zvezda koja sjaji nad Srbijom i ja želim da preko Zaduzbine to pripadne narodu, što vlast ne voli, zato što smo uspesni. Mislim da je najvažnije da čovek podigne neku bazu, kako bi narod mogao da vidi da ste stvorili nešto konkretno i da kaže: Ovaj čovek se ne salji. - tvrdio je kraljević Tomislav, koga su deca na Oplencu dozivljavala kao živu verziju srpske bajke. Raspitivala su se za njegovog belog konja, dok im je on pokazivao svoj crni automobil, uveravajući ih da je kraljevska kruna "na ciscenju".

Princ se dopao i medijima, tako da je vrlo brzo postao jedna od najpopularnijih medijskih ličnosti u Srbiji. Uprkos carsijskim pričama, strogo se čuvao direktnog mesanja u dnevnu politiku, tvrdeći da je njegova uloga više državnička, a glavni zadatak da brine za slogu, jedinstvo i budućnost Srbije. Iz istog razloga odbio je titulu kneza od Bosne, mada je na ratistu sa druge strane Drine proveo sve vreme tokom najvećih ratnih sukoba. Ponavljao je da u Srbiji ima još puno toga da nauči:

- Mi smo u emigraciji slušali samo o politici. Nije bilo nasih knjiga, ničeg. Gladan sam takvih stvari. Za mene je sve to teorija koju želim da vidim u praksi".

Zanimale su ga knjige iz istorije, narodne nosnje, običaji, život u manastirima. Voleo je brzu vožnju, starogradsku muziku, hvalio se da zna da igra narodna kola.

Znao je i da se monarhija ne može vratiti preko noći: "Problem je što svi koji su živeli u komunističkom režimu imaju sraf u glavi, a moja dužnost je da ga malo pokrenem. On se tesko pokrene zato što im je ideologija stalno u pameti. Ako želi monarhiju, narod to mora otvoreno da kaže. Prvi i najteži korak je da se obori sistem, što je neophodno. Posle toga sve će ići vrlo lako."

Dočekao je da vlast koja je više puta pokušala da ga iseli iz očeve vile 1997. vrati celokupnu oduzetu imovinu Zaduzbini "Kralj Petar Prvi" na Oplencu, kao i da mu pre dve godine bude vraćeno državljanstvo i pasos. U Beli dvor nikada više nije usao, tvrdeći da ne želi da se vrati kao gost, već kao domaćin. Sledeći porodičnu tradiciju, prošle godine objavio je Memoare, sa trostrukom željom da svojoj porodici, članovima dinastije kojoj je pripadao, a pre svega srpskom narodu približi vreme, ljude i događaje, čiji je bio svedok.

Otišao je zauvek prekjuce, na dan na koji je rođen njegov deda, kralj Petar Prvi, stalo mu je neispunjeno nekoliko želja: "Osim što očekujem da uskoro dovedem Lindu, Djordja i Mihajla u Srbiju, najveća želja mi je, da prenesem na Oplenac, u hram Svetog Djordja, moju majku, kraljicu Mariju i moju bracu Petra i Andreja. Da dočekam da srpski narod, u otadžbini, krunise mog sinovca Aleksandra Drugog Karadjordjevića za svog kralja. Time bi moje srce bilo puno i moja životna misija okončana. Ostalo je Božija volja".

J. Tasić, Nenad Stojanović

MINE U ZITU

Četnaest seljaka, Srba, nađeno je 14. jula 1999. godine u sumi pored Starog Grackog. Ubili su ih pripadnici tzv. Oslobođilačke vojske Kosova dok su zneli zito. Mnogi od njih bili su vezani i ustreljeni u potiljak. Predstavnici međunarodne zajednice nikada nisu otkrili kako su bezivotna tela dospela u sumarak, a istraga je još u toku. Ove godine seljaci iz Starog Grackog zahtevali su od lokalnog komandanta Kfor-a da proveriti imalu u njivama zaostalih mina. Zahtev je odbijen.

"Rekli su nam da ne mogu da proveriti ima li mina u poljima jer je to skupa akcija koja bi zahtevala mnogo vremena. Kfor nam je ponudio da nas čuva u vreme zetje i garantovali su nam da nas niko neće napasti dok budemo skupljali letinu", kaže Momir Čanković iz Starog Grackog i dodaje: "Ja sam im rekao neka sami doteraju kombajne i pokažu nase zito, ako su sigurni da nema mina u poljima".

Isti strah imaju i seljaci u Gračanici, selima oko Lipjana.

"Možda i nema mina u našim poljima", kaže Petar Mihajlović iz Gračanice i dodaje: "Ali samo Bog zna šta je sve ovde palo za vreme bombardovanja, a šta su Siptari ostavili."

Na Kosovu je NATO koristio i bombe obogaćene uranijumom, ali predstavnici međunarodne zajednice nisu preduzeli ozbiljnija istraživanja kojima bi se tačno utvrdio stepen kontaminacije zemljišta i voda na mestima gde su ovakve bombe pale, kao i tačne lokacije gde su bombe obogaćene uranijumom bacene.

Krst za Srbe

U sektoru jug gde Nemci komanduju mnogo je takvih bombi palo, naročito u selima nadomak Prizrena, što je izneto an passant i u izveštajima nekih međunarodnih organizacija koje su boravile na Kosovu i Metohiji.

Medjutim, u "mapi" koju je izradio centar za informisanje multinacionalne brigade Jug ucrtana su na karti sektora samo područja u kojima još ima zaostalih, neeksplozivnih mina. "Zanimljivo je da mina ima, ako je verovati Kfor-ovoj karti, u granicnom pojasu ka Albaniji i Makedoniji samo na dva mesta iako je potpukovnik Peter Vocniak, šef službe za informisanje multinacionalne brigade Jug u razgovoru sa novinarom NIN-a nije opovrgao činjenicu da je granica Kosova prema Albaniji i Makedoniji potpuno "otvorena", između ostalog izato što je granica celom dužinom minirana.

"Mi smo vam pružili kvalitetno bombardovanje", rekao je potpukovnik Vocniak novinaru NIN-a u Prizrenu.

Novinar je bio jako radoznao da sazna da li je tačno da su Nemci na kuće Srba koji su ostali da žive u Prizrenu ucrtali krstove i da to pomalo podseća na Nacističke koji su tridesetih godina ucrtavali Davidove zvezde na radnje i kuće koje su pripadale Jevrejima.

Medjutim, potpukovnik Vocniak nije direktno odgovorio na postavljeno pitanje, već je rekao: "Pogresno je porediti Srbe na

Kosovu, sa Jevrejima. Mi smo ovde da Srbe i ostale stitimo, a Nacisti su Jevreje ubijali".

Medjutim, novinar NIN-a je video krst u Prizrenu. Ko ga je nacrtao novinar NIN-a ne zna, ali je zapamtio da je na malterisanoj kuci u blizini nekadasnjeg salona namestaja koriscena crna masna farba.

Bunker u Kleckoj

Kao sto se nije mogao da utvrditi ko je ucrtao krst na srpsku kucu u Prizrenu, novinaru NIN-a nije uspelo, zahvaljujuci Kfor-u da se uveri da li su sva cetiri bunkera - skladista oruzja i eksploziva - kod Klecke zaista unistena. U zgradi RTV Kosova gde se nalazi sediste multinacionalne brigade Centar, britanski porucnik vazduhoplovstva Tim Serel - Kuk rekao je:

"Jako nam je zao, ali to nece moci. Situacija je, nakon nase akcije, takva da nam lokalno stanovnistvo nije naklonjeno. Major Plant ne moze da vam garantuje bezbednost". Kada je novinar napomenuo da nigde na Kosovu nije bezbedan i da je spreman da "rizikuje" da bi se licno uverio u efikasnost najnovije Kforove akcije oduzimanja i unistavanja oruzja na Kosovu i Metohiji u kojoj su se proslavili, pre svega, britanski vojnici porucnik Serel rekao je:

"Nije rec samo o vasoj bezbednosti. Mi smo odgovorni i za zivote nasih vojnika. Takodje, razumece te, moramo razmisljati o posledicama koje bi imalo prisustvo srpskog novinara u Kleckoj".

Medjutim, porucnik Serel ljubazno je ponudio novinaru NIN-a da pogleda Kfor-ov video materijal o "akciji" u Kleckoj, kako bi ipak stekao nekakav utisak o toku operacije i kolicini oruzja koje je zaplenjeno. Kako bi imao sopstvenu kopiju pomenutog materijala novinar NIN-a morao je "uzduz i popreko" da obidje obilniju pijacu i kupi video kasetu.

Ono sto je se imalo videti bio je amaterski snimak, lose izmontiran, iz koga se nije mogla utvrditi lokacija bunkera. Prvi deo materijala snimljen je nocu i to na takav nacin da se ne moze zakljuciti da li je "bunker" nad zemljom ili pod zemljom. U prostoriji, gde ima cak i elektricnih instalacija, bilo je svega od starih "mauzerki" (preteca puske M-48) do sanduka 120 milimetarskih granata za minobacace.

Ispred ulaza koji se jedva razaznaje od nekakvih najlonskih paravana novinar BBC intervjuisao je britanske oficire i podoficire koji su otkrili "bunker". Drugi deo materijala posvecen je dolasku dr Bernara Kusnera, specijalnog izaslanika generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija za Kosovo i Metohiju, koji je zajedno sa ruskim oficirima prisustvovao unistavanju oruzja u Kleckoj. Tog dana u Kleckoj su unistene dve protivtenkovske mine i oko dva kilograma eksploziva (sto se jasno vidi na snimku). Eksplozija je bila "strogo kontrolisana". Na snimku se ne vidi da je dr Kusner obisao unisteni bunker.

Treci deo video materijala pokazuje koliko je i kakvo naoruzanje zaplenjeno. Impresivna kolicina mina, eksploziva, granata za minobacace svih kalibara, pusaka, mitraljeza, bestrajnih topova...nemacke, jugoslovenske i kineske proizvodnje.

Svest i nesvest

Takodje, pripadnici britanskog kontigenta Kfor-a nisu bili u stanju da novinara NIN-a otprate do Decana gde Albanci i monasi iz manastira nedeljama vode borbu oko izgradnje vodotornja na metohu manastira Decani, odnosno oko ocuvanja stoletne borove sume.

"Sva vozila su nam u kvaru", bilo je sve sto je dezurni oficir Kfor-a imao da kaze.

Koliko god "akcija" Kfora u Kleckoj bila znacajna, pre svega, za Medjunarodnu zajednicu koja jos nije spremna da se suoci sa svojim, sada vec ociglednim, promasajima, na Kosovu i Metohiji nece biti pravog poboljsanja situacije sve dok se ne uspostavi potpuna kontrola na granici sa Albanijom i Makedonijom i dok se "bunker" ne budu zaista unistavali. Potvrdu ove pretpostavke dao je licno potpukovnik Vocniak koji je rekao: "Svi smo svesni da ce Klecka za dva meseca ponovo biti puna".

Lidija Kujundzic

IZ ALBANSKE STAMPE NA KOSOVU: 11 JULI

PORODICA MUSAJ TVRDI DA JE BILA NAPADNUTA

Albanski list Zeri na strani pet prenosi pricu Sadika Musaja koji tvrdi da je bacio granatu na bracu Haradinaj koji su dosli sa 40 ljudi da napadnu njegovu porodicu.

"Bilo je oko 01.00 casova. U tom trenutku sam bio u kupatilu. Jedan od brace bio je budan dok je drugi clanovi porodice spavali. Dosli su sa 10-15 vozila, bilo je 7-8 dzipova i drugih vozila. Jedan dzip je imao registracione tablice Tirane, takodje je tamo bio i jedan crveni Audi. Bilo je ukupno oko 40 ljudi. Dosli su iz raznih pravaca kroz obe kapije i preko zida. Ramus Haradinaj je bio prvi i bio je pracen njegovim bratom Dautom, porucnikom Idrizom Baljajem, Fatonom Mehmetajem, samo-proglasenim sefom bezbednosti za podrucje Dukadjina. Moj brat ih je video iz kuce i probudio nas posto smo bili okruzeni pripadnicima Kosovskog zastitnog korpusa (KZK). Ja sam samo bio delimicno obucen i odmah sam izasao na vrata. Ramus je uperio prema meni laserski nisan i rekao mi: "Nemoj da se pomeras ili ces ti i tvoja porodica biti likvidirani". Tada su me Daut i onaj porucnik zajedno sa Fatonom Mehmetajem i Bekimom Zekajem okruzili."

"Mislio sam da mi ne gine smrt i znao sam da je neko iz moje porodice vec ubijen jer je vatra iz automatskog oruzja pogodila prozor. U tom trenutku su revolver i automatsko oruzje vec bili upereni u moju glavu. Istrgao sam granatu koju je Porucnik drzao u ruci tako da je kod njega ostao samo osigurac. Pomerio sam se brzo natrag. Bekim Zeka (Dautov telohranitelj) uperio je oruzje prema meni. Zaklonio sam se iza kola i bacio bombu. Sve se desavalo u nekoliko sekundi. Bomba je eksplodirala blizu sedista kola i od eksplozije Ramus, Daut i drugi su bili su ranjeni. Ostali koji su ranjeni se mozda privatno lece. Usledila je snazna vatra iz automatskog oruzja iz razlicitih pravaca i cula se eksplozija druge bombe. Sve je trajalo dva sata. Moj brat je skocio sa stepenica i poceo da se rve sa jednim od njih da bi mu posle uzeo automatsko oruzje. Imao je revolver u rukama i posle borbe on je uspeo da umakne. Tada su poceli da se povlace. Kasnije su uz velike teskoce izvukli i ranjenike. Za to vreme pucnjava nije prestajala sa obe strane. Tada sam izasao na

cestu da bih nekoga zaustavio i obavestio KFOR i UNMIK. Prvo je dosla policija UNMIK-a, a kasnije i KFOR. Ovo je trajalo izmedju 01.00 i 03.00 casa. Kada su dosli ljudi iz UNMIK-a oni su napravili uvidjaj i primetili su krv ranjenika. Negde su nasli i zvanicnu legitimaciju Ramusa. Nakon pretrage utvrdili su da je to bila njihova krv i da smo mi bili napadnuti u dvoristu nase kuće," rekao je Musaj.

Na pitanje sta je mogao biti razlog za ovaj napad, Musaj je objasnio: "Moj brat Sinan Musaj bio je clan Bukosijeve vojske (tzv. FARK Oruzane snage Republike Kosovo, rivalska organizacija OVK koju je organizovao Bujar Bukosi, Rugovin predsednik vlade Kosova u egzilu). Pripadnici OVK su ga kidnapovali zajedno sa Redzom Osajem, Baskimom Baljajem, Ramom Idrizijem i Veseljom Muricijem 24 juna proste godine. Samo je Veselj uspeo da pobegne iz sela Ratis. On je dao detaljnu izjavu UNMIK-u i KFOR-u o tome ko ga je "uhapsio". Nakon ovog dogadjaja odmah smo informisali italijanske karabinjere, KFOR, UNMIK i politicke partije. KFOR je napravio istragu, na primer u Ratisu. Proverili su nekoliko bunara, cak su i eksperti iz Haga bili tamo. Nakon "hapsenja" ovih vojnika, medju kojima je bio i nas brat, ove porodice su otisle Ramusevom ocu. Medju tim ljudima su bili i nas otac i ujaci. Ali Ramusev otac je rekao da ga to ne interesuje i "ako ih nesto zanima treba da se obrate njegovim sinovima". Rekao je da ga niko nije pitao za te stvari. Bili smo kod Ramusevih dva dana pre dogadjaja ali on nije zeleo da govori o ovom slucaju. Nasi starci su rekli Ramusevom ocu da su se njihovi sinovi borili protiv Srba i da nije vazno ciji su vojnici bili. Nas brat, Ismet Musaj, bio je u zatvoru Dubrava (kod Istoka) gde je ranjen u toku srpskog masakra kada je 160 ljudi stradalo i onda je bio prebacen u zatvor u Pozarevcu odakle se vratio pre mesec ipo. Svi smo bili u Svajcarskoj i pomogli smo borbu novcem i drugim stvarima. u toku rata nas otac i jos jedan brat su bili ovde. A danas kada smo jedva docekali slobodu Ramus Haradinaj dolazi i napada nas jedno jutro u prisustvu deset nasih zena i dece.

ANEKS 1: Prevod komentara iz uvodnika dnevnog lista KOHA DITORE o Kosovskom zastitnom Korpusu i njegovom ucescu u incidentima na Kosovu.

POSLEDNJI INCIDENT U SELU DONJEM STREOCU VLIZU DECANA

Pored krvi bivseg borca OVK Ramusa Haradinaja u dvoristu porodice Musaj ostala je identifikaciona karta KZK. UNMIK-ova policija je zabelezila ovaj detalj u izvestaju o ovom incidentu.

Pripadnik KZK je ugrozio bezbednost porodice

Kosovski zastitni korpus (na albanskom Odbrambene trupe Kosova) je organizacija koja je stvorena iz OVK uz mnogo truda i pregovora i koja se sastoji vecinom od bivsih boraca OVK. Ali od pocetka Korpus je ucestvovao u nizu incidenata pocevsi sa onim najbanalnijim - hapsenja zbog uvreda oficira KZK - do incidenata kao sto je ovaj u Donjem Streocu ili opkoljavanje policijske stanice u Peci.

U pocetku ratne navike, a kasnije i privilegije koje su pripadnici KZK smatrali da im prilice zbog stradanja i borbe koju su vodili navodili su mnoge da zatvore svoje oci pred ovakvim delima. Clanovi korpusa bili su uvek popularniji nego na primer pripadnici Kosovske policije. Ali ugled ovih jedinica izgleda da je prilicno opao zajedno sa izgledima da ova organizacija nastavi sa postojanjem u buducnosti.

Da li takve Odbrambene trupe Kosova mogu da postanu buduca armija Kosova? Da li Kosovari zapravo zele takvu armiju?

Ove dileme pocele su da se javljaju medju Kosovarima i strancima koji pazljivo prate najnovije dogadjaje. Hasim Taci i posebno general Ceku moraju da razmisle o ovim dilemama. Posebno general Ceku mora da porazmisli o buducnosti ovih snaga kojima komanduje. Oni obojica znaju kako je bilo tesko da se one oforme i koliko je trebalo borbe da se osnuje nova armija koja ce biti nazvana KZK (tj. Odbrambene trupe Kosova).

Mi znamo da je KZK stvoren od OVK. Mi takodje znamo da OVK nije nastala na institucionalizovan nacin i da je homogenizacija ostvarena u odnosu na Srbiju i okupacione snage (Srbije). Ona je nastala kao posledica srpske drzavne represije, kao posledica desetogodisnje Rugovine politike i zbog neuspeha kosovskih paralelnih institucija u to vreme da formiraju jednu pravu vojnu snagu. I konacno, OVK je nastala zbog politicke inercije medjunarodne zajednice u pogledu kosovskog problema.

Tako je KZK zapravo dete rata i mozda je i prirodno da ta organizacija nema kontrolu u svojim rukama.

Ali Ceku sa KZK koji je konacno stvoren i NATO moraju da razmotre kako da razrese probleme u kojima su se nasli. Ne moze se tolerisati da se clanovi KZK bave biznisom dok i dalje nose uniformu. To pogotovo vazi za nezakonite poslove ili koriscenje položaja i sile oruzja. Ne moze se tolerisati da clanovi jedne odbrambene snage narusavaju privatnost pojedinih lica. Njegovi clanovi ne smeju da se mesaju u politicke procese cak ni indirektno.

Inace KZK ne moze da bude "zastitni" u bilo kojem vidu znacjenja te reci.

Naravno, ostaje da KFOR i medjunarodna policija razoruzaju druge elemente, sto se posebno odnosi na clanove organizacije koja se naziva FARK (Oruzane snage Republike Kosova). Oni su trenutno duboko ukljuceni u politicke procese i u brojne provokacije na podrucju Kosova. Rugovin jezik takodje treba razoruzati jer on u svojoj nesposobnosti da stvori vojnu snagu sada pokusava da je fragmentira jos vise govoreci o svojim ratnim herojima. Poseta lapskom kraju i price o njegovim herojima a da im se ne zna ni ime ni mesto gde su se borili, stvara na nacin koji je samo njemu poznat njegov rat za svoje heroje.

Rugova nema svoje heroje rata. On ih je krstio 1997 godine. Zato mora da dobro pazi kako koristi svoj recnik govoreci o njima. On ima pravo, kao i drugi, da zadobija glasace za svoju politiku, ali ne i da vodi politicki rat u ime svojih heroja. Rat na Kosovu je završen i ostvaren je cilj da Kosovari postanu slobodni, da im se pruze jednake slobode u bezbednost. KZK treba da bude primer razvitka kosovskih institucija, snaga koja ce Kosovarima dati priliku da osete na svojim plecima tezinu i ukus slobode. Oni ne smeju ni na koji nacin zloupotrebiti tu slobodu. Iz ovoga rata izašli smo sa razlicitim politickim stavovima ali ovi stavovi ne mogu biti crno-beli. Ne smemo se deliti na izdajnike i patriote. Bicemo veoma srećni da pomognemo ovim snagama i da stvorimo vise prijatelja KZK kao sto uostalom treba da bude osećanje naroda za jednu takvu vojsku.

ANEKS 2: Prevod clanka objavljenog u juceršnjem broju lista Bota Sot preuzetog iz albanskog lista TEMA koji tvrdi da je otkrio tajne dokumente o Tajnoj službi OVK. Ovaj casopis takodje objavljuje i faksimile nekih dokumenata.

TAJNA SLUZBA OVK PROGONILA JE ALBANSKE POLITICARE

Takozvana tajna služba Oslobođilacke vojske Kosova (OVK) izgleda da je progonila citav niz politicara i uglednih licnosti iz Albanije i Kosova koji su smatrani kao prepreka organizovanju oruzanog pokreta na Kosovu. Pre nekoliko meseci otkrivena je citava arhiva dokumenata u kuci jednog od sefova bivse tajne službe OVK na osnovu koje su otkriveni dokazi o listama za egzekuciju i o shemi progona albanskih opozicionih politicara u Tirani i ljudi bliskih Rugovi u Pristini. Lista sadrzi imena 15 najvisih predstavnika opozicije u Albaniji, politicara, novinara i ljudi koji su imali uticaj u Demokratskom savezu Kosova koji predvodi Ibrahim Rugova.

Sifrovana lista je sakupljena prema precizno utvrdjenim pravilima tajne službe. Najpre, lista je postojala samo u jednoj kopiji i sledeci predmet ima sifru koja odgovara pseudonimima onih koji su pratili lica sa liste, oznacenih pod imenom "ora". S druge strane sifrovana imena lica imaju odgovarajuci pseudonim na albanskom jeziku sa recju koju utvrđuje Tajna služba OVK.

Lista broj 7. na primer je lista koja sadrzi pseudonime lica u kombinaciji sa ljudima koji su ta lica pratila. Lista 8. ima samo sifru pracene osobe, sto je objasnjeno u listi 7. S druge strane razlicita lica su drzala obe liste i bilo je veoma tesko da razlicita lica znaju sve sto se nalazi na listi.

Na listi koja je oznacena imenom "Lista br. 7" zabelezeni su pseudonimi lica. Na primer, Ibrahim Rugova "sal", Sali Berisa "Zani", Azem Hajdari "demokrata" itd. Ova lista je data ljudima koji su ih pratili ali ne i kompletna lista. Ceo faksimil je potpisao Bislim Zirapi, sef Tajne službe OVK.

Najmanje tri lica sa te liste su ubijena, dok je jos jedno lice tesko ranjeno. Razlozi ne moraju biti direktno vezani za ovu aktivnost ali u najmanje dva slucaja kao sto su ubistvo Envera Maljokua i novinara Alji Ukaja, izgleda da je ova misteriozna organizacija bila angazovana. Dokumenti koji su dosli u nasu kancelariju iz izvora bliskih licima koji su u ime KFOR-a pretrazili kucu jednog visokog službenika OVK u Pristini, navodi nas na uverenje da pretpostavke da je ova organizacija bila angazovana protiv politickih protivnika na Kosovu medju kojima su Enver Maljoku i Sabri Hamiti bili najpoznatiji. Pored toga ubistvo Alji Ukaja, jednog od prvih aktivista OVK koji nije prihvatio da OVK bude pod kontrolom Tajne službe Albanije (SHIK) u Tirani je takodje jasno. Posledice ove politike bile su vrlo ozbiljne. Albanski otpor je oslabljen i rizik eventualnog gradjanskog sukoba je rastao. Naoruzani ljudi iz OVK su koristili svoju vojnu silu protiv njihovih politickih suparnika, sprecavajući na neki nacin bolju vojnu organizaciju na Kosovu i jednu ozbiljnu i dostojanstvenu pripremu za rat.

Tekstovi preuzeti iz dnevnog biltena koji priprema UNMIK-ov odel za javne informacije

UNMIK
UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration Mission in Kosovo
NATIONS UNIES
Mission d'Administration Intérimaire
des Nations Unies au Kosovo

UNMIK/REG/2000/HH
(...) jul. 2000. godine

UREDBA BR. 2000/HH

Nacrt Uredbe o samoupravljanju opstina na Kosovu **Specijalni izaslanik Generalnog sekretara,**

Shodno ovlascenju koje mu je dato po Rezoluciji Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 od 10. juna 1999. godine, Uzimajuci u obzir Uredbu br. 1999/1 od 25. Jula 1999.godine Privremene administracije misije Ujedinjenih nacija na Kosovu o Ovlascenju privremene administracije na Kosovu,

U cilju organizovanja i nadgledanja razvitka privremenih institucija za demokratsku i autonomnu samoupravu na Kosovu, do politickog odredjivanja buduceg statusa Kosova,

Pozivajuci se na Evropsku Povelju o lokalnoj samoupravi, i posebno clan 3 koji naznacava pravo i pravnu nadležnost lokalnih vlasti, u okviru granica zakona, da regulisu i upravljaju znatnim delom drustvenih poslova pod njihovom sopstvenom odgovornoscu i u interesu lokalnog stanovnistva,

Uzimajuci u obzir Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, Evropsku povelju o regionalnim ili jezicima manjina, Okvirnu konvenciju Evropskog Saveta za zastitu nacionalnih manjina, i Konvenciju o eliminaciji svih oblika diskriminacije zena,

Ovim proglašava sledeće:

Poglavlje 1
Opste odredbe
clan 1

Privremene institucije

1.1 Do odredjivanja buduceg statusa Kosova, ova Uredba, u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, uspostavlja privremene institucije za demokratsku i autonomnu samoupravu na opstinskom nivou kao korak ka progresivnom prenosu administrativnih odgovornosti sa Privremene administracije misije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK-a), koja ce nadgledati i podrzavati konsolidaciju (ucvrscivanje) ovih institucija.

1.2 "Centralna vlast" u ovoj Uredbi znaci UNMIK i Zajednicka privremena administrativna struktura koja radi na centralnom nivou pod rukovodstvom Specijalnog izaslanika Generalnog sekretara (SIGS).

clan 2

Opstine na Kosovu

2.1 Osnovna teritorijalna jedinica lokalne samouprave na Kosovu je opstina, koja ima svu vlast, ne izricno rezervisanu za centralnu upravu.

2.2 Opstine uredjuju i upravljaju drustvenim poslovima na njihovoj teritoriji u interesu lokalnog stanovnistva u okviru granica odredjenih zakonom i kako bi se obezbedili uslovi za miran i normalan zivot svih stanovnika Kosova. One mogu da se bave pitanjima od opsteg interesa koje su u vezi sa opstinom i o kojima se ne brine iskljucivo Centralna vlast ili drugo telo.

2.3 Svi organi i tela opstine obezbedjuju da stanovnici opstine uzivaju sva prava i slobode bez razlike bilo koje vrste, kao sto su rasa, etnicitet, boja, pol, jezik, religija, politicko ili drugo misljenje, nacionalno ili socijalno poreklo, vlasnistvo, rođenje ili drugi status, i da imaju pravedne i podjednake mogucnosti zaposljavanja u opstinskim sluzbama na svim nivoima. Opstine uticu svojim politikama i praksama na potrebu da se unapredi koegzistencija izmedju njenih stanovnika i da stvore odgovarajuce uslove omogucavajuci svim zajednicama da izrase, sacuvaju i razviju svoj etnicki, kulturni, religiozni i jezicki identitet. U ovoj Uredbi izraz "zajednice" oznacava zajednice stanovnika koji pripadaju istoj etnickoj ili religioznoj ili jezickoj grupi.

2.4 Svaka opstina ima svoj sopstveni pravni status, pravo da poseduje i upravlja imovinom, sposobnost da tuzi i bude tuzena na sudovima, pravo da sklapa ugovore i pravo da zaposljava osoblje.

2.5 Promene granica opstina mogu biti stvorene samo od strane Centralne vlasti i samo nakon prethodnih konsultacija sa opstinama kojih se ovo tice.

clan 3

Odgovornosti i vlast opstina

3.1 U okviru svoje teritorije svaka opstina ce biti odgovorna za sledece delatnosti, u okviru zakona koji uredjuju svaku delatnost:

(a) Obezbedjivanje osnovnih lokalnih uslova za znatan ekonomski razvitak;

(b) Urbano i ruralno planiranje i koriscenje zemlje;

(c) Dozvoljavanje izgradnje i ostalog razvitka;

(d) Lokalna zastita okoline;

(e) Sprovođenje propisa o izgradnji i standarda kontrole izgradnje;

(f) Obezbedjivanje sluzbi u vezi sa lokalnim komunalnim uslugama i infrastrukturom ukljucujuci snabdevanje vodom, kanalizaciju i odvode, tretiranje kanalizacije, raspolaganje smećem, lokalne puteve, lokalni prevoz i lokalne seme grejanja;

(g) Društvene sluzbe ukljucujuci vatrogasnu sluzbu i sluzbu hitne pomoc;

(h) Upravljanje opstinskim vlasnistvom;

(i) Predskolsko, osnovno i srednje obrazovanje;

(j) Primarna zdravstvena nega;

(k) Socijalne sluzbe i stambena izgradnja;

(l) Zastita potrosaca i drustveno zdravlje;

(m) Izdavanje dozvola sluzbama i objektima, ukljucujuci zabavu, hranu, pijace, ulicne trgovce, lokalni javni prevoz i taksi sluzbe, lov i pecanje i restorane i hotele;

(n) Sajmovi i pijace;

(o) Davanje i menjanje imena puteva, ulica i ostalih javnih mesta u skladu sa odredbama Poglavlja 1, clan 8.4 i Poglavlja 2, clan 2;

(p) Opremanje i održavanje javnih parkova, otvorenih prostora i groblja;

(lj) Svih ostalih delatnosti koje su neophodne za pravilno upravljanje teritorijom opstine, i koje zakonom nisu dodeljene nigde drugde;

3.2 Kao dodatak delatnostima naznacenim u clanu 2.1, opstine mogu da preduzmu akciju, u okviru njihovih teritorija, u vezi ostalih pitanja koja se ticu opstine. Ove mogu da ukljucuju sledece delatnosti:

(a) Turizam;

(b) Kulturne aktivnosti;

(c) Sport i rekreaciju;

(d) Omladinske aktivnosti;

(e) Ekonomske promocije;

(f) Gradjanske promocije;

3.3 Opstina je takodje odgovorna za sprovođenje Uredbi Centralne vlasti ukljucujuci katastarsku evidenciju, civilne registre, registraciju glasaca i registraciju poslovanja. Centralna vlast u ove svrhe opstini stavlja na raspolaganje odgovarajuce izvore.

3.4 Centralna vlast moze poveriti opstini dodatne odgovornosti u okviru nadleznosti Centralne vlasti, pod uslovom da su

ti odgovarajući izvori dostupni opštini.

3.5 Centralna vlast može da sprovodi administrativni nadzor nad opštinama kako bi obezbedila saglasnost sa zakonskim i nadzornim okvirom, uključujući pridržavanje priznatih standarda.

3.6 Osim u vezi pitanja naznačenih u Poglavlju 2, član 2.3, opštine mogu da sklapaju ugovore među sobom, za obavljanje bilo koje od svojih obaveza i ovlašćenja u međusobnoj saradnji.

član 4

Lokalne opštinske uredbe

4.1 Opštine mogu napraviti lokalne opštinske uredbe za pitanja u okviru nadležnosti opštine. Statut opštine određuje propis za njihovo usvajanje nakon javnih konsultacija i za njihovo objavljivanje.

4.2 Nijedna lokalna opštinska uredba nije validna ukoliko nije u skladu sa zakonom koji se primenjuje.

član 5

Sela, naselja i gradske četvrti

5.1 Svaka opština priprema sporazum između opštine i sela, naselja i gradskih četvrti u okviru svoje teritorije kako bi obezbedila da su udovoljene potrebe svih stanovnika u opštini.

5.2 Uz odobrenje opštine, sela, naselja i gradskih četvrti, samostalno ili u kombinaciji, mogu da obavljaju delatnosti koje su u okviru odgovornosti i vlasti opštine. U ovom slučaju, sela, naselja ili gradske četvrti primaju odgovarajuća sredstva iz opštine. Tamo gde je odobrenje zadržano od strane opštine, sela, naselja i gradskih četvrti mogu da se obrate Centralnoj vlasti za odobrenje da obavljaju ovakve delatnosti.

5.3 Statut opštine i lokalne opštinske uredbe utvrđuju uslove oblika saradnje između opštine i sela, naselja i gradskih četvrti i rezultat rada i organizacije sela, naselja i gradskih četvrti. Sva sela, naseobine i gradske četvrti se pridržavaju primenljivog zakona dok obavljaju svoje delatnosti po dogovoru sa opštinama.

član 6

Ne-profitabilne organizacije

6.1 Opština može da podrži funkcionisanje ne-profitabilne organizacije, uključujući udruženja članova zajednica, ukoliko takve organizacije obezbede usluge u okviru opšte odgovornosti opštine.

6.2 Opština može da sklapa ugovore sa bilo kojom takvom organizacijom za obezbeđivanje usluga za opštinu od strane organizacije. Sve ovakve organizacije moraju biti u skladu sa zakonom koji se primenjuje dok obavljaju usluge za opštinu.

član 7

Sastanci i dokumenta

7.1 Predmet člana 7.3 i 7.4, članovi javnosti, uključujući i predstavnike stampe, imaju pristupa svim sastancima Skupštine Opštine i njenih komiteta.

7.2 Predmet člana 7.3, bilo koja osoba može da izvrši inspekciju bilo kog dokumenta koju poseduje opština.

7.3 Prava odobrena članom 7.1 i 7.2 će biti povučena tamo gde njihovo sprovođenje može voditi javnom neredu ili nasilju i gde bi njihovo sprovođenje moglo rezultovati otkrivanjem:

(a) informacije koje Centralna uprava daje na poverljivoj osnovi;

(b) licne ili komercijalno osetljive informacije;

(c) informacije o aktuelnim ili potencijalno pravnim postupcima.

7.4 Skupština Opštine i njeni komiteti mogu odlučiti da isključe javnost, uključujući i predstavnike stampe, sa celog ili dela sastanka kada god je priroda ili pitanje o kome se diskutuje može rezultovati u javnosti na način koji će biti stetan interesa javnosti.

7.5 Statut može napraviti odredbu za javnost o učestvovanju na sastancima.

član 8

Javni sastanci i peticije

8.1 Svaka opština, održava periodično, najmanje dva puta godišnje, javni sastanak na kome bilo koja osoba ili entitet sa interesom u opštini može da učestvuje. Datum i mesto sastanka se objavljuje najmanje dve nedelje ranije. Na sastanku opštinski predstavnici informišu učesnike o aktivnostima opštine i učesnici mogu da postavljaju pitanja i daju predloge izabranim predstavnicima opštine.

8.2 Svaka osoba ili organizacija sa interesom u opštini ima pravo da predstavi peticiju Skupštini Opštine o svakom pitanju vezanom za odgovornosti i vlasti u opštini. Skupština Opštine razmatra peticiju u skladu sa Statutom i pravilima procedure.

član 9

Jezici

9.1 Članovi zajednica imaju pravo da komuniciraju na svom sopstvenom jeziku sa svim opštinskim telima i svim civilnim opštinskim službenicima.

9.2 Sastanci Skupštine Opštine i njenih komiteta kao i javni sastanci će biti vođeni i na albanskom i na srpskom jeziku. U opštinama gde žive zajednice čiji jezik nije ni albanski niti srpski, i gde oni čine znatni deo stanovništva, odluke će takodje biti prevedene, kada je to potrebno, na jezik ovih zajednica.

9.3 Svi zvanični dokumenti opštine, štampaju se na oba albanski i srpski jezik. U opštinama gde žive zajednice, čiji jezik nije ni albanski niti srpski, a koji formiraju znatni deo stanovništva, svi zvanični dokumenti opštine su takodje dostupni na jeziku tih zajednica.

9.4 Zvanični znaci koji pokazuju ili uključuju imena gradova, varosica, sela, puteva, ulica i ostalih javnih mesta nose ova imena i na albanskom i na srpskom jeziku. U opštinama u kojima žive zajednice, čiji jezik nije ni albanski ni srpski, a koje formiraju znatan deo stanovništva, ova imena su takodje data na jeziku tih zajednica.

9.5 Statut opštine pravi detaljne odredbe za upotrebu jezika kao što je izneto u ovom članu, uzimajući u obzir sastav zajednica u opštini.

Poglavlje 2

Skupština Opštine i njeni Komiteti

član 10

Biranje Skupštine Opštine

10.1 Najviše predstavničko telo opštine je Skupština Opštine i ona se bira direktno. Ovlašćenja i dužnosti opštine se upotrebljavaju i sprovode samo od strane Skupštine Opštine i njenih organa, osim kada je to ovom Uredbom drugačije naznačeno.

10.2 Opštine Kosova i broj članova Skupštine Opštine opština je sledeći:

Prishtinë/ Pristina 51

Podujevë/Podujevo 41

Prizren/Prizren 41

Suharekë/Suva Reka 41

Gjakovë/Djakovica 41

Pejë/Pec 41

Mitrovicë/Mitrovica 41

Gjilan/Gnjilane 41

Ferizaj/Urosevac 41

Malishevë/Malisevo 31

Glllogoc/Glogovac 31

Lipjani/Lijpljane 31

Rahovec/Orahovac 31

Deçan/Decani 31

Istog/Istok 31

Klinë/Klina 31

Skenderaj/Srbica 31

Vushtri/Vucitrn 31

Kaçanik/Kacanik 31

Kamenicë/Kamenica 31

Viti/Vitina 31

Fushë Kosovë/Kosovo Polje 21

Obililj/Obilic 21

Shtime/Stimlje 21

Dragash/Drigas 21

Leposavic/Leposavilj 17

Zubin Potok/Zubin Potok 17

Zvecan/Zvečan 17

Novobërd/Novo Brdo 17

Strpce/Shtërpçë 17

10.3 Prvi mandat za članove Skupštine Opštine je dve godine. Posle ovog perioda svaki radni odnos članova Skupštine Opštine traje četiri godine.

10.4 Svi članovi Skupštine opštine imaju nepristrasna i jednaka prava i mogućnosti da učestvuju u potpunosti u odlučivanjima Skupštine. Skupština opštine obezbeđuje da ova prava i mogućnosti budu obezbeđena njihovim statutom i pravilima procedure.

član 11

Funkcije Skupštine Opštine

11.1 Skupština Opštine usvaja Statut i može ga izmeniti i dopuniti kada smatra da je neophodno da to učini. Statut regulise izvršavanje odgovornosti opštine kao što je i određeno ovom uredbom. Odluka da se usvoji ili izmeni i dopuni Statut mora biti odobrena od više od dve trećine članova koji su prisutni i glasaju na sastanku na kome se predlog razmatra.

11.2 Skupština Opštine usvaja pravila procedure i može ih izmeniti kada smatra da je neophodno da to učini. Pravila procedure se brinu za efikasno upravljanje i kontrolu, uključujući finansijsku kontrolu administracije opštine. Odluka da se prihvate ili izmene i dopune pravila procedure mora biti odobrena od više od jedne polovine članova koji su prisutni i glasaju na sastanku na kome se predlog razmatra.

11.3 Skupština Opštine može da ne poveri svoje odgovornosti za odluke koje se ticu:

(a) odobravanja budžeta;

(b) odobravanja ostalih finansijskih pitanja koja su rezervisana za Skupštinu putem Statuta ili pravila procedure;

(c) kompenzacije koja treba da se plati izabranim članovima;

(d) godišnjeg izveštaja;

(e) usvajanja, izmene i dopune ili opozivanja lokalnih opštinskih uredbi;

(f) uspostavljanja komiteta kao što je zahtevano ovom uredbom;

(g) izbora Predsednika i zamenika Predsednika opštine;

(h) imenovanja Glavnog izvršnog organa;

(i) imenovanja Izvravnog odbora;

(j) nivoa taksi i troškova;

(k) stvaranja i upotrebe, u saglasnosti sa uredbama Centralne vlasti, opštinskih simbola, ukrasa i počasnih titula;

(l) davanja i menjanja imena puteva, ulica i ostalih javnih mesta;

(m) sklapanja ugovora shodno Poglavlju 1, član 2.6.

11.4 Skupština Opštine može poveriti vlast zarad donošenja ostalih odluka, komitetu Skupštine Opštine ili Predsedniku opštine ili Glavnom izvršnom organu. Skupština Opštine može povući imenovanje u bilo koje vreme. Poverena vlast može biti dalje poverena u okviru ovlašćenja datog ovom Uredbom.

11.5 Odluka da se da ili izmeni ime puta, ulice ili nekog drugog javnog mesta mora biti odobrena od više od dve trećine članova Skupštine Opštine.

član 12

Prvi sastanak i zakletva ili deklaracija kancelarije

12.1 Skupština Opštine održava svoj prvi uvodni sastanak u periodu od petnaest dana od potvrđivanja izbornih rezultata. Najstariji predstavnik Skupštine predsedava svakim sastankom sve dok Predsednik ne položi svecanu zakletvu ili deklaraciju.

12.2 Članovi Skupštine Opštine se obavezuju svecanom zakletvom ili deklaracijom. Oblik zakletve ili deklaracije je sledeći:

"Zaklinjem se (ili svecano izjavljujem) da ću obavljati svoje dužnosti i koristiti svoje ovlašćenje kao član Skupštine Opštine opštine, časno, verno, nepristrasno, savesno i u skladu sa zakonom, kako bih obezbedio uslove za miran život za sve."

član 13

Predsedavanje

13.1 Skupština Opštine bira Predsednika opštine koji saziva i predsedava sednicama Skupštine Opštine. Pravila procedure regulisu način na koji se sednice Skupštine sazivaju i predsedavaju.

13.2 Pravila procedure takođe regulisu ko saziva i predsedava sednicama Skupštine Opštine ukoliko su položaji Predsednika i zamenika Predsednika prazni ili oboje nisu, iz bilo kog razloga, u mogućnosti da prisustvuju.

član 14

Kvorum i odluke

14.1 Kvorum za sve sastanke Skupštine Opštine i njene komitete je jedna polovina članova koji imaju pravo da budu prisutni i glasaju na sastanku.

14.2 Na svim sastancima Skupštine Opštine i njenih komiteta svaki član uključujući predsedavajućeg ima samo jedan glas, ali predsedavajući ima dodatni glas ukoliko je dobijen isti broj glasova za i protiv predloga.

14.3 Skupština Opštine i njeni komitete donose svoje odluke putem otvorenog glasanja osim ukoliko nije drukcije zahtevano ovom Uredbom.

14.4 Odluke Skupštine Opštine i njenih komiteta donose se putem jednostavne većine članova koji su prisutni i koji glasaju osim ukoliko nije drukcije zahtevano ovom Uredbom.

član 15

Sednice

15.1 Skupština Opštine održava svoje sednice onoliko često koliko je zahtevano pravilima procedure, ali mora da održi najmanje deset sednica u opštinskoj godini.

15.2 Sednice Skupštine Opštine mogu takođe biti sazivane četvrtinom ukupnog broja izabranih članova ili od strane komiteta Skupštine.

15.3 Najmanje sedam radnih dana pre bilo koje sednice Skupštine Opštine, ili sa izuzetkom tri radna dana u slučaju hitnosti, članovi Skupštine Opštine se obavestavaju o vremenu, datumu i mestu sastanka i dnevnom redu sastanka. U isto vreme se daje i javno obaveštenje o ovim pitanjima.

član 16

Zapisnik

16.1 Zapisnik sa svih sastanaka Skupštine Opštine i njenih komiteta se usvaja. Zapisnik sadrži imena prisutnih članova i pozvanih, dnevni red, sustinu diskusije, brojni rezultat glasanja, i predloge koji su usvojeni ili odbačeni. Ukoliko postoji zahtev za evidentiranje glasova, u zapisnik se takođe beleži kako je koji član glasao.

16.2 Zapisnik pravi Glavni izvršni organ i odobrava se na sledecem sastanku. Svaka osoba može da pregleda zapisnik i uzme kopiju.

16.3 Predsedavajući i Glavni izvršni organ, ili njihovi zamenici, potpisuju odobreni zapisnik.

član 17

Sukobi interesa članova

17.1 Član Skupštine Opštine ili komiteta se isključuje iz procesa donošenja odluke i administrativnih procedura vezanih za bilo koje pitanje u kome on ili ona, ili bliski član porodice ima lični ili finansijski interes.

17.2 Od svakog člana se zahteva da otkrije sve sukobe interesa odmah nakon što se pojave na bilo kom sastanku na kome je član prisutan. Bilo koji član može da pruži informacije o interesu drugog člana.

17.3 Članovi mogu dobrovoljno da se isključe iz procesa donošenja odluke i administrativnih procedura ukoliko smatraju da mogu da imaju sukob interesa.

17.4 Članovi Skupštine Opštine nisu zaposleni na bilo kom nadzornom položaju u opštini.

17.5 Pre prvog sastanka Skupštine Opštine, članovi Skupštine će dati punu i otvorenu izjavu o njihovim finansijskim interesima u javnom registru koji vodi Glavni izvršni organ. članovi beleže bilo kakvu promenu u njihovim finansijskim

interesima cim on nastane.
17.6 Statut i Pravila procedure iznose mere koje treba da se preduzmu radi iskljucivanja clanova iz procesa donosenja odluka i administrativnih procedura u kojima imaju sukob interesa.

clan 18

Dodatna ovlasčenja clanova Skupstine Opstine

clan Skupstine Opstine moze:

- (a) Zahtevati informacije koje se ticu opstinskih pitanja, od Predsednika, zamenika Predsednika, Glavnog izvrasnog organa ili predsedavajućeg komiteta. Zahtevom se raspolaze u skladu sa procedurama koje su postavljene u Statutu i pravilima procedure.
- (b) Podneti primedbe u pismenoj formi, koje ce biti prilozene zapisniku;
- (c) Obratiti se, ali ne glasati na sastancima bilo kog komiteta Skupstine Opstine u kome on ili ona nije clan. On ili ona mogu da predloze predsedavajućem komiteta da bilo koje pitanje koje je pod odgovornoscu komiteta treba da se razmatra.
- (d) Zahtevati od clana Izvrasnog odbora informacije i administrativnu pomoc opravdano neophodnu za njegov ili njen rad kao clana. Ukoliko je on ili ona nezadovoljan odgovorom, on ili ona mogu da pokrenu ovo pitanje u Skupstini Opstine.

clan 19

Zaposljavanje i nadoknada

19.2 Poslodavci dozvoljavaju clanovima Skupstine da budu odsutni sa radnih mesta za period koji je opravdano neophodan za rad u Skupstini.

19.3 Skupstina Opstine moze dati nadoknadu clanovima Skupstine, ukljucujuci one koji zauzimaju položaje Predsednika ili zamenika Predsednika, za njihov rad za opstinu putem honorara za prisustvo, naknade finansijskog gubitka ili ukupne sume u saglasnosti sa Statutom i smernicama izdatih od strane Centralne vlasti.

clan 20

Obustava kancelarije

20.1 Clan Skupstine Opstine koji ne polozi zakletvu ili deklaraciju kancelarije u periodu od mesec dana od izbora prestaje da bude clan.

20.2 Clan Skupstine Opstine koji je bio osudjen za krivicni prekršaj sa presudom zatvaranja na sest meseci ili vise prestaje da bude clan.

20.3 Ukoliko clan Skupstine Opstine za period od sest uzastopnih meseci ne prisustvuje nijednom sastanku Skupstine Opstine ili njenih komiteta, on ili ona, osim ukoliko je propust iz razloga koji je opravdala Skupstina Opstine, prestaje da bude clan.

20.4 Ukoliko clan Skupstine Opstine postane nepodesan za izbor u Skupstini Opstine on ili ona prestaje da bude clan.

clan 21

Komiteti

21.1 Skupstina Opstine postavlja Komitet za politiku i finansije, Komitet zajednica i Komitet za posredovanja kao sto je zahtevano ovom Uredbom.

21.2 Skupstina Opstine moze takodje postaviti druge komitete i odluciti o njihovoj nadleznosti i delatnostima.

21.3 Skupstina Opstine nastoji da obezbedi pravednu ravnotezu polova u svim komitetima.

21.4 Komiteti postavljeni clanom 21.1 mogu ukljuciti clanove koji nisu clanovi Skupstine Opstine, ali vecina clanova komiteta su uvek clanovi Skupstine Opstine.

21.5 Clanstvo svakog komiteta sto je moguće blize odrazavaju proporciju mesta koje zauzimaju politicke partije i koalicija u Skupstini opstine osim u slucaju kada je drukcije zahtevano ovom Uredbom.

21.6 Predsedavajući i zamenik predsedavajućeg svakog komiteta su izabrani od strane i putem clanova komiteta, osim u slucaju kada se drugacije zahteva ovom Uredbom.

21.7 Svaki komitet odlucuje kada se sastanci odrzavaju, u skladu sa pravilima procedure.

21.8 Sastanak komiteta se saziva ukoliko predsedavajući komiteta smatra da je to neophodno ili na zahtev u pismenoj formi najmanje jedne trecine clanova.

clan 22

Komitet za politiku i finansije

22.1 Komitet za politiku i finansije je odgovoran za predlaganje budzeta i formulisanje i istrazivanje buduće strategijske usmerenosti opstine.

22.2 Predsednik opstine je predsedavajući Komiteta.

22.3 Predsedavajući ostalih komiteta ima pravo da prisustvuje sastancima Komiteta za politiku i finansije.

clan 23

Komitet zajednica, Komitet za posredovanje i Opstinska kancelarija zajednice

23.1 Skupstina Opstine uspostavlja i odrzavati Komitet zajednica i Komitet za posredovanje kao stalne komitete.

23.2 Prava Komiteta zajednica izneta u ovom clanu su dodatna pravima clana Komiteta ili zajednice ili stanovniku, da uputi neko pitanje Ombudsmana koji posreduju u sporovima ili sudu zakona.

23.3 Statut regulise procedure za imenovanje clanova Komiteta zajednica i Komiteta za posredovanje. Procedure obezbedjuju:

- (a) da clanstvo Komiteta zajednica ukljucuje oba clana Skupstine i predstavnike zajednica;
- (b) da je svaka nacionalna zajednica koja boravi u opstini predstavljena najmanje jednim clanom Komiteta zajednica;
- (c) da nacionalna zajednica koja je u vecini u opstini ima manje od jedne polovine clanstva Komiteta zajednica i da preostalo clanstvo Komiteta zajednica posteno odrazava broj ostalih zajednica u opstini; i

(d) da se Komitet za posredovanje sastoji od jednakog broja (i) članova Skupštine Opštine koji nisu članovi Komiteta zajednica i (ii) predstavnika u postenoj proporciji zajednica u opštini koji ne pripadaju nacionalnoj zajednici koja je u većini u opštini.

23.4 Komitet zajednica nastojati da osigura u okviru svoje teritorije da:

- (a) nijedna osoba koja obavlja društvene dužnosti ili zauzima društveni položaj ne diskriminise bilo koju osobu po bilo kojem osnovu kao što su jezik, religija, etničko poreklo, ili saradivanje sa zajednicom;
 - (b) sve osobe uživaju, na jednakoj osnovi, civilna, politička, ekonomska, socijalna, i kulturna prava, i postene i jednake mogućnosti zaposljavanja u opštinskim službama na svim nivoima; i
 - (c) opštinska civilna služba odražava postenu zastupljenost kvalifikovanih predstavnika zajednica na svim nivoima.
- 23.5 Komitet zajednica se zalaze za prava i interese zajednica koje žive u okviru opštine, i dalje unapređuje društvo u kome se raznolikost kulturnih, socijalnih i religioznih tradicija ne samo tolerise već i ohrabruje.

23.6 Ukoliko Komitet zajednica smatra da je preduzet postupak, ili je predloženo da bude preduzet, putem ili u ime Skupštine Opštine, koja krsi, ili može da prekršiti, prava zajednice ili člana zajednice ili koja stvara ili može stvoriti predrasudu interesu zajednice, on odmah upućuje pitanje Komitetu za posredovanje.

23.7 Komitet za posredovanje ispituje sva pitanja koja su mu upućena od strane Komiteta zajednica. Ono obavlja one istrage koje su neophodne kako bi se utvrdilo da li su prava zajednice ili člana zajednice bila ili će biti prekršena i da li je pokrenut ili predložen postupak koji bi bio ili je stetan za interese zajednice. Traži se da se slučaj razreši posredovanjem.

Komitet za posredovanje, u periodu od 28 dana, podnosi izveštaj o svakom pitanju ponaosob, Skupštini Opštine, sa preporukama kako bi slučaj mogao da se razreši.

23.8 Skupština Opštine razmatra svaki izveštaj koji joj predaje Komitet za posredovanje i odlučuje koji postupak, ili buduće postupke, treba da pokrene vezano za ovo. Njena odluka je u saglasnosti sa zakonom i sa principima iznetim u ovoj Uredbi, naročito onima postavljenim u Poglavlju 1, član 1.3, u ovom članu 23 i u Poglavlju 5, član 34.

23.9 Ukoliko je Skupština Opštine ne uspe da donese odluku po članu 23.8 u periodu od 21 dana nakon podnošenja izveštaja Komitetu za posredovanje ili ukoliko je Komitet zajednica nezadovoljan odlukom donetom od strane Skupštine Opštine po članu 23.8 može uputiti odluku Centralnoj vlasti na ponovno razmatranje.

23.10 Prilikom obavljanja svojih dužnosti i korišćenja svojih ovlašćenja, u Poglavlju 1, član 4, opštine će posebno voditi računa o tome i obezbediti potrebe sela, naselja i gradskih četvrti koji su naseljeni zajednicama koje nisu u većini u opštini.

23.11 Opštinska kancelarija zajednice je osnovana u onim opštinama gde zajednica koja nije u većini čini znatan deo stanovništva. Opštinske kancelarije zajednice su privremene i postoje samo dokle god Centralna vlast smatra da su neophodne u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

23.12 Opštinske kancelarije zajednica su odgovorne za povećanje zaštite prava zajednica i obezbeđivanje jednakog pristupa zajednica javnim službama na opštinskom nivou.

23.13 Opštinske kancelarije zajednica su integralni deo opštine i opštinske administrativne strukture. Osniva ih opština. Pod-kancelarije su uspostavljene ukoliko su potrebne da u cilju obezbeđivanja bezbedan i slobodan pristup javnim službama.

23.14 Sef opštinske kancelarije zajednica je zvanični član Izvršnog odbora opštine. On ili ona podnose izveštaj na svakom sastanku Komiteta zajednica u kome detaljno opisuje obavljeni rad kojim se ispunjavaju odgovornosti opštinske kancelarije zajednica.

23.15 Centralna vlast redovno pregleda potrebe Opštinskih kancelarija zajednica i pod-kancelarija.
Poglavlje 3

Predsednik i zamenik Predsednika opštine

član 24

Biranje Predsednika opštine

24.1 Skupština Opštine bira Predsednika opštine među svojim članovima.

24.2 Skupština Opštine može podneti predlog Centralnoj vlasti, da se stavi na snagu na datum sledećih opštinskih izbora, za predsednika da bude izabran od strane biraca opštine. Ovakav predlog mora biti odobren od strane više od dve trećine članova prisutnih i koji glasaju na sastanku na kome se predlog razmatra. Predlog mora biti podnesen Centralnoj vlasti najmanje godinu dana pre datuma kojim mandat članova Skupštine Opštine istice.

24.3 Predsednik opštine je izabran za isti mandat kao i članovi Skupštine. Nijedna osoba ne može da ima dva mandata kao Predsednik opštine.

24.4 Glasanje na svim izborima za Predsednika je tajno glasanje.

24.5 Da bi bio izabran u prvom krugu glasanja, kandidat mora dobiti više od dve trećine glasova od ukupnog broja izabranih članova.

24.6 Ukoliko nijedan kandidat ne dobije više od dve trećine glasova u prvom krugu glasanja, održava se i drugi krug izbora.

24.7 Ukoliko nijedan kandidat ne dobije više od dve trećine glasova u drugom krugu glasanja, dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova u drugom krugu prolaze u treći krug glasanja.

24.8 U trećem krugu glasanja, kandidat koji dobije najveći broj glasova bira se za Predsednika.

član 25

Zamenik Predsednika

25.1 Skupština Opštine bira zamenika Predsednika iz redova svojih članova, kako bi pomogli radu Predsednika. Izborne procedure su iste kao i one opisane u članu 1 za biranje Predsednika.

25.2 Zamenik Predsednika obavlja njegove ili njene dužnosti u skladu sa Statutom i pravilima procedure. On ili ona su

odgovorni pred predsednikom osim u slučaju kad on ili ona deluju u odsustvu Predsednika, kada su on ili ona odgovorni pred Skupstinom Opštine.

25.3 U opštinama u kojoj žive jedna ili više zajednica, koje nisu u većini i koje formiraju znatni deo stanovništva, dodatni zamenik Predsednika se bira od strane Skupštine Opštine iz redova ovih zajednica.

25.4 Kada je Predsednik odsutan, zamenik Predsednika imenovan po članu 25.1 preuzima sve odgovornosti i ovlašćenja Predsednika.

član 26

Zakletva ili deklaracija kancelarije

26.1 Nakon izbora, Predsednik i zamenik Predsednika se polaze svečanu zakletvu ili deklaraciji pred članovima Skupštine Opštine. Oblik zakletve ili deklaracije je sledeći:

"Zaklinjem se (ili svečano izjavljujem) da ću obavljati svoje dužnosti i koristiti svoju punomoć kao predsednik/zamenik predsednika opštine... časno, verno, nepristrasno i savesno u skladu sa zakonom, i kako bih obezbedio uslove za miran život za sve."

član 27

Razresavanje sa dužnosti i upraznjeni položaji

27.1 Predsednik i zamenik Predsednika mogu samo biti razreseni dužnosti glasanjem više od dve trećine ukupnog broja izabranih članova Skupštine Opštine i samo na osnovu toga da nisu uspeli da na pravi način sprovedu zahteve ove Uredbe. Glasanje će biti tečajnim putem.

27.2 Ukoliko položaj Predsednika ili zamenika Predsednika postane upraznjen, Skupština Opštine bira novog Predsednika ili zamenika Predsednika ne kasnije od trideset dana nakon što se objavi upraznjen položaj. Izborne procedure opisane u članu 1 i 2 se primenjuju svaki put kada se javi upraznjeni položaj.

član 28

Odgovornosti

28.1 Predsednik opštine obavlja opšti pregled sprovođenja odluka koje donosi Skupština Opštine i finansijska administracija opštine.

28.2 Predmet restrikcija ovlašćenja delegata sadržanih u ovoj Uredbi, Predsednik ima takve dalje odgovornosti kao što su mu ili joj dodeljene Statutom i pravilima procedura.

28.3 Predsednik opštine obavlja svoje dužnosti uz pomoć zamenika Predsednika, Glavnog izvršnog organa i Izvršnog odbora.

član 29

Predsednik i zamenik Predsednika - sukobi interesa

Kao dodatak odredbama Poglavlja 2, član 17, Predsednik i zamenik Predsednika što je pre moguće nakon što su izabrani, raskinuti bilo kakav ugovor ili vezivanje koje imaju a koje može dovesti u pitanje njihovu sposobnost da sprovedu svoje odgovornosti posteno i nepristrasno.

Poglavlje 4

Glavni izvršni organ i Izvršni odbor

član 30

Glavni izvršni organ

30.1 Skupština Opštine, na predlog Predsednika, postavlja Glavni izvršni organ koji poseduje kvalifikacije propisane Statutom.

30.2 Glavni izvršni organ, koji deluje pod sveukupnim rukovodstvom Skupštine Opštine i Predsednika:

(a) radi kao Sekretar Skupštine Opštine;

(b) predsedava Izvršnim odborom;

(c) odgovoran je za uspesno upravljanje finansijskim poslovima opštine i održavanje i sprovođenje efektivnih finansijskih procedura i kontrola, u saglasnosti sa zahtevima Centralne vlasti;

(d) sprovodi sve odgovornosti dodeljene njemu ili njoj putem Statuta i pravila procedura;

(e) sprovodi sve odgovornosti dodeljene njemu ili njoj od strane Predsednika ili Skupštine Opštine.

30.3 Glavni izvršni organ ili njegov pretpostavljeni prisustvuje i može se obracati na svim sednicama Skupštine Opštine i komiteta.

30.4 Glavni izvršni organ što je pre moguće obavestava Skupštinu Opštine i Predsednika o bilo kojoj akciji preduzetoj ili predloženoj da se preduzme a koja može biti u suprotnosti sa zakonom ili budžetnim procedurama, finansijskom uređivanju ili pravilima nabavke ili koja nije u saglasnosti sa Statutom ili Pravilima procedura.

30.5 Glavni Izvršni organ je šef osoblja. Postavljanje, uslovi službe i otpuštanje svih zaposlenih opštine, osim članova Izvršnog Odbora, je pod njegovim ili njenim upravljanjem.

30.6 Skupština Opštine razrešava bilo kakav sukob između Predsednika i Glavnog izvršnog organa.

30.7 Ukoliko mesto Glavnog izvršnog organa postane upraznjeno Skupština Opštine u okviru tri meseca postavlja drugi Glavni izvršni organ koji zadovoljava kvalifikacije propisane Statutom.

30.8 Glavni izvršni organ može biti razresen dužnosti samo od strane Skupštine Opštine i samo na osnovu toga da on ili ona nije uspeo da sprovodi na pravi način svoje odgovornosti.

član 31

Izvršni odbor

31.1 Skupština Opštine postavlja Izvršni Odbor, koji se sastoji od rukovodioca opštinskih odseka i rukovodioca Opštinske kancelarije zajednice. Statut određuje broj članova Izvršnog odbora, dužnosti i odgovornosti svakog člana Izvršnog odbora, potrebne kvalifikacije za postavljanje i procedure postavljanja.

31.2 Izvrсни odbor:

- (a) pomaze Skupstini Opstine i njenim komitetima obezbedivanjem svih neophodnih informacija i izvestaja za proces donosenja odluke;
- (b) pomaze Predsedniku i Glavnom izvršnom organu;
- (c) sprovodi sve odluke opstine.

31.3 Ukoliko se pojavi upraznjeni položaj u Izvršnom odboru, Skupština Opstine ce u roku od tri meseca popuniti upraznjeno mesto imenovanjem drugog člana Izvršnog odbora koji zadovoljava kvalifikacije propisane Statutom.

31.4 Član Izvršnog odbora može biti razresen samo od strane Skupštine Opstine i to samo na osnovu toga da on ili ona nisu uspeli da obavljaju svoje dužnosti na pravi način ili ovo radno mesto više nije potrebno.

član 32

Sukobi interesa - Glavni izvršni organ i Izvršni odbor

32.1 Glavni izvršni organ je isključen iz procesa donosenja odluka i administrativnih procedura u vezi bilo kojeg pitanja u kojima on ili ona, ili neposredni član njegove ili njene porodice imaju licni ili finansijski interes.

32.2 Član Izvršnog odbora je isključen iz procesa donosenja odluke i administrativnih procedura koje se ticu bilo kog pitanja u kome on ili ona, ili neposredan član njegove ili njene porodice imaju licni ili finansijski interes.

32.3 Od glavnog Izvršnog organa i člana Izvršnog odbora se zahteva da otkriju sve sukobe interesa u pismenoj formi u registru koji vodi Predsednik.

32.4 Statut i pravila procedure iznose mere koje treba da se preduzmu za isključenje glavnog Izvršnog organa i člana Izvršnog organa iz procesa donosenja odluka i administrativnih procedura u kojima oni imaju sukob interesa.

Poglavlje 5

Izvršavanje Opštinskih poslova

član 33

Princip zakonitosti

Zakon i pravda su obaveza administracije opstine, i narocito ljudska prava i slobode sadržane u Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i fundamentalnih sloboda i protokola se na ovo odnose. Sva administrativna delovanja su u saglasnosti sa primenjivim zakonom.

član 34

Opštinska kancelarija zajednice

34.1 Glavni Izvršni organ, Izvršni odbor i administrativni službenici formiraju opštinsku kancelariju zajednice.

34.2 Uslovi opštinske građanske službe zajednice su takvi da dozvoljavaju regrutovanje osoblja visokog kvaliteta na osnovu njihovih zasluga i kompetence.

34.3 Svi opštinski građanski službenici obavljaju svoje zadatke nepristrasno i pravedno postujući i delujući u skladu sa zakonom.

34.4 Svi opštinski građanski službenici sprovode instrukcije svojih pretpostavljenih i sprovode njihove direktive osim ukoliko je instrukcija koja je data u suprotnosti sa zakonom ili je protiv ljudskih prava i sloboda i prava zajednica.

34.5 Opštinska služba odražava postenu proporciju kvalifikovanih predstavnika zajednica na svim nivoima.

34.6 Od svih opštinskih građanskih službenika se zahteva da otkriju sve sukobe interesa u pisanoj formi koje ce u registru cuvati Glavni izvršni organ.

34.7 Glavni izvršni organ, član Izvršnog odbora ili rukovodilac, šef odeljenja, kancelarije ili sekcije može da ne bude član Skupštine Opstine u opštini u koja ga zaposljava.

Poglavlje 6

Zalbe i sudska zaštita

član 35

Zalbe

35.1 Osoba može da uloži žalbu protiv administrativne odluke opstine ukoliko on ili ona tvrdi da su njegova ili njena prava narušena odlukom. žalbe moraju biti predate u pismenoj formi Glavnom izvršnom organu ili licno u kancelariji Glavnog izvršnog organa u okviru perioda od jednog meseca od kada je žalbenik obavesten u vezi odluke.

35.2 Glavni izvršni organ preispituje i zakonitost odluke i administrativni proces kojim je ona donesena i daje žalbeniku obrazložen odgovor u pismenoj formi u okviru perioda od jednog meseca od primanja žalbe.

35.3 Ukoliko je žalbenik nezadovoljan odgovorom Glavnog izvršnog organa žalbenik može da uputi ovo pitanje Centralnoj vlasti, koja ce razmotriti žalbu i odluciti o zakonitosti odluke.

35.4 Centralna vlast donosi svoju odluku u okviru perioda od jednog meseca od kada mu je žalba upućena. Odluka mora biti obrazložena i saopštena u pismenoj formi žalbeniku i Glavnom izvršnom organu.

35.5 Ukoliko se žalba odnosi na odluku donetu od strane ili u ime Glavnog izvršnog organa uputice se Predsedniku i članovi 1.2, 1.3, i 1.4 se primenjuju uz zamenu reci "Glavni izvršni organ" recju "Predsednik".

35.6 Nikakva administrativna odluka kao posledica žalbe se ne menja kako bi se žalbenika dovela u nepovoljni položaj.

35.7 Prava stanovnika izneta u ovom članu su dodatna bilo kom pravu koje stanovnik možda mora da ima kako bi uputio administrativnu odluku Ombudsmenu ili sudu zakona.

član 36

Pravna zaštita zakona

Osoba može tražiti olaksanje u sudu zakona protiv odluka opstine, u saglasnosti sa pravilima i procedurama određenog suda.

Poglavlje 7

Finansijsko upravljanje

clan 37

Opsti principi

37.1 Budzet opstine je uravnotezen, pripremljen na transparentan nacin i zasnovan na objektivnim kriterijumima.

37.2 Budzet sadrzi plan aktivnosti i ekonomskog upravljanja tokom fiskalne godine, i ukljucuje sve procene prihoda, troskove kapitala i trenutni trosak opstine. Rasporedjuje raspoloziva novcana sredstva kojima mogu da se zadovolje zahtevi troskova opstine.

37.3 Statut i pravila procedure postavljaju proceduru budzeta, finansijsko uređivanje i pravila nabavljanja koji zadovoljavaju kriterijume propisane od strane Centralne vlasti.

clan 38

Finansiranje od strane Centralne vlasti

38.1 Finansijski prenosi za opstinu sprovodi Centralna vlast na osnovu objektivnih kriterijuma, ukljucujuci procenu finansijskih potreba i izvora svake opstine i prioriteta potrosnje koje uspostavlja Centralna vlast.

38.2 Deo finansijskih prenosa moze biti oznacen za specificne aktivnosti odredjene u Poglavlju 1, clan 3. Deo finansijskih prenosa nije oznacen.

38.3 Opstina je obavestena o sumi finansijskih prenosa za predstojeću fiskalnu godinu u saglasnosti sa procedurama koje uspostavlja Centralne vlast.

clan 39

Prihodi opstine

39.1 Opstina moze da dobija prihode, u skladu sa zakonima i instrukcijama Centralne vlasti koja regulise ova pitanja, putem:

(a) izdavanja dozvola i taksi odredjenih i nametnutih od strane opstine;

(b) prihoda od opstinske aktive;

(c) kazni ili velicina kazni.

clan 40

Javne komunalne usluge obezbedjene od strane opstinskih preduzeca

40.1 Tamo gde su drustvene koristi obezbedjene od strane opstinskih preduzeca, preduzeca predaju svoje budzete Skupstini Opstine za odobrenje. Predlozi budzeta ukljucuju predlozenu strukturu tarife za obezbedjivanje usluga i predata je pre 1. decembra u godini koja prethodi narednoj fiskalnoj godini.

40.2 Tamo gde preduzece obezbedjuje drustvene lokalne koristi za vise od jedne opstine napravice se dogovori izmedju opstina koje se ticu udruzenog nadgledanja delatnosti preduzeca.

clan 41

Usvajanje budzeta

Opstinska fiskalna godina pocinje 1. januara. Komitet za politiku i finansije predaje budzet Skupstini Opstine za usvajanje sto je moguće pre nakon obavestavanja o sumi finansijskih prenosa za predstojeću godinu.

clan 42

Godisnji izvestaj

Opstina objavljuje godisnji izvestaj nakon svake opstinske fiskalne godine. Izvestaj se podnosi Skupstini Opstine za odobranje ne kasnije od 30. maja sledence godine. U njemu su sumirani ciljeve opstine u vezi sa svakom od delatnosti za koju je odgovorna i procenjuje se njen ucinak u vezi ovih ciljeva u fiskalnoj godini. Objasnjava kako se svaka od delatnosti finansirala i iznosi finansijski položaj opstine na kraju svake fiskalne godine. Sadrzi proverene finansijske obracune. Ovi zahtevi se produzavaju sve do delatnosti sprovedenih od strane opstinskih preduzeca, podrške date ne-profitabilnim organizacijama i ugovorima sklopljenim sa selima, naseljima i gradskim četvrtima.

clan 43

Nezavisna revizija

43.1 Centralna vlast imenuje nezavisnog revizora koji revidira finansijske obracune svake opstine;

43.2 Revizor ima pristup svim finansijskim obracunima, knjigama i papirima i ostalim dokumentima, i moze traziti informacije koje on ili ona trebaju za svrhe revizije.

43.3 Revizor revidira finansijske obracune opstinskih preduzeca.

43.4 Revizor sprovodi inspekciju finansijskih obracuna svih organizacija koje primaju pomoc od strane opstine.

43.5 Clan javnosti moze praviti prikaze revizoru u vezi finansijskih obracuna i ostalih finansijskih poslova opstine i revizor moze ispitati bilo koje od tih prikaza.

43.6 Revizor podnosi izvestaj u pismenoj formi, Skupstini Opstine u vezi svake revizije a Skupstina Opstine odlucuje o postupku koja treba da se preduzme u odnosu na svaku preporuku koju je izvestaj sadrzao. Skupstina ne odbacuje nijednu preporuku bez dovoljnih razloga a razlog bi trebao biti zabelezen u zapisniku sastanka.

43.7 Svaki izvestaj revizora je zvanican.

Poglavlje 8

Vlasnistvo opstine

clan 44

Zemljiste i stambeni objekti

44.1 Glavni izvrsni organ obezbedjuje da se pripremaju i odrzavaju dosijei o svom zemljistu i stambenim objektima u vlasnistvu ili ih je zaposela opstina;

44.2 Opstina ne prodaje niti iznajmljuje na vise od deset godina svoje zemljiste i stambene objekte bez odobrenja Centralne vlasti;

clan 45

Pokretna imovina

Glavni izvršni organ obezbeđuje da je spreman i da se održava dovoljan inventar sve pokretne imovine koju poseduje opština.

Poglavlje 9

Specijalne odredbe

clan 46

Prenos ovlasćenja opstinama

46.1 Do usvajanja Statuta i pravila procedure opstinom se upravlja u saglasnosti sa Uredbom 1999/14 UNMIK-a i član 8 Uredbe 2000/1 UNMIK-a sa takvim izmenama i dopunama koje su neophodne da omoguće da Statut i pravila procedure budu usvojeni u saglasnosti sa ovom Uredbom.

46.2 Odgovornost za finansijsko upravljanje se ne prenosi na opštinu dok nezavistan revizor ne potvrdi da su adekvatni sistemi budžetskog i finansijskog upravljanja na mestu i da opštinska civilna služba ima kapacitet i sposobnost da sprovodi efektivne finansijske procedure i kontrole. Do tada, su na snazi procedure finansijskog upravljanja uspostavljene od strane UNMIK-a.

clan 47

Ovlasćenja SIGS-a

47.1 SIGS u potpunosti zadržava ovlasćenja koja su mu data shodno Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija. On zadržava konacno ovlasćenje za donošenje odluka u vezi bilo koju odredbe ove Uredbe.

47.2 SIGS stavlja na stranu bilo koju odluku opštine, za koju smatra da je u sukobu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija ili primenljivim zakonom ili koji dovoljno ne vodi računa o pravima i interesima zajednica koje nisu u većini na teritoriji opštine.

47.3 SIGS može uključiti dodatne članove u Skupštinu Opštine ukoliko smatra da je neophodno da učini to kako bi se obezbedila predstavljenost svih zajednica shodno Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

47.4 SIGS može, izuzetno, otpustiti člana Skupštine Opštine sa pozicije ukoliko on ozbiljno loše postupa u obavljanju svojih dužnosti kao član. član koji je otpusten iz kancelarije može tražiti da Ombudsmen pregleda odluku.

47.5 Ukoliko SIGS smatra da Skupština Opštine uporno preduzima akcije koje ne bi obezbedile uslove za miran i normalan život za sve stanovnike Kosova, suprotno Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, on može raspustiti Skupštinu i narediti da se održe novi izbori.

47.6 Statut i pravila procedure svake opštine su prihvacena u skladu sa procedurama za konsultacije, javnoscu i odobrenjem koje je postavljeno u Administrativnom uputstvu koje izdaje SIGS.

47.7 SIGS može na svoju inicijativu, ili po zahtevu sela, naselja ili gradske četvrti, da preduzme takve mere, koje smatra neophodnim da obezbedi da su potrebe sela, naselja ili gradske četvrti adekvatno oslovljene.

47.8 SIGS može izdati Administrativna Uputstva opstinama, koja se ticu upravljanja opštinskim budžetima, upravljanja opštinskim finansijama, uobicajenih naredjenja i procedura.

47.9 SIGS pomaze opstinama u uspostavljanju srzi finansijskog upravljanja mogućnostima i sistemima.

47.10 Član opštinske civilne službe može biti razresen dužnosti od strane SIGS-a na osnovu toga da on ili ona nisu uspeli da na pravi način da obave svoje dužnosti pravedno postujući i delujući u skladu sa primenljivim zakonom.

clan 48

Ovlasćenja i obaveze Opštinskog administratora

48.1 Opštinski administrator intervenise kako bi osigurao da su opštinske odluke u saglasnosti sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija i primenljivim zakonom.

48.2 Opštinski administrator intervenise kako bi osigurao da su osnovni principi ljudskih prava i podjednakog tretmana su postovani i da su prava i interesi zajednica zasticeeni.

48.3 Opštinski administrator ima pravo da suspenduje i uputi SIGS-u bilo koju odluku za koju smatra da je u nesaglasnosti sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, Uredbama UNMIK-a ili primenljivim zakonom.

48.4 Opštinski administrator u saradnji sa SIGS pomagaze opštini u stvaranju lokalnih uslova za povratak privremeno raseljenih lica i izbeglica u njihove rodne opštine.

48.5 Opštinski administrator pomagaze opštini u fizickoj obnovi opštine, u iniciranju aktivnosti izgradnje mira i programa pomirenja i aktivnosti u unapredjivanju sustinskog lokalnog ekonomskog razvoja.

48.6 Opštinski administrator saziva i predsedavati uvodnim sastancima Skupštine Opštine. Oni se održavaju u periodu od petnaest dana od objavljivanja konacnih rezultata izbora od strane Centralne izborne komisije.

48.7 Dok se Predsednik ne izabere, Opštinski administrator saziva i predsedava svim sastancima Skupštine Opštine i deluje kao Predsednik.

48.8 Opštinski administrator uredjuje redovan i progresivan prenos odgovarajuće vlasti sa prethodnih tela na Skupštinu Opštine. On ili ona mogu da urede takve sporazume koji su neophodni za obavljanje udruženih aktivnosti dve ili više opština, i za kordinaciju aktivnosti sprovedenih od strane UNMIK-a i opština.

48.9 Opštinski administrator ima pravo da posecuje i da se obrati na bilo kom od sastanaka Skupštine Opštine i njenih komiteta i Izvrsnog odbora.

48.10 Ukoliko Opštinski administrator smatra da postoji velika neispravnost procedura, on ili ona ima pravo da sazove sastanke Skupštine Opštine i njenih komiteta i Izvrsnog odbora kako bi ponovo razmatrili pitanje.

48.11 Opštinski administrator ima pravo da zahteva i dobije bilo koju informaciju od svih organa opštine i od opštinske gradjanske službe.

48.12 Opštinski administrator odobrava imenovanja i razresenja starijeg osoblja i nadgleda sva njihova imenovanja kako bi obezbedio da oni odrazavaju postenu proporciju kvalifikovanih predstavnika zajednica.

48.13 Opštinski administrator odobrava budžet i osigurava da se finansijski izvori troše u skladu sa budžetom, da su sve finansijske odluke donete uz finansijsku ispravnost i na transparentan način i da su sve finansijske transakcije pravilno zabeležene. Odluke o odobravanju ili dopuni ili izmeni budžeta ne stupaju na snagu bez potpisa i Opštinskog administratora.

48.14 Opštinski administrator nastavlja da bude odgovoran za upravljanje vlasništvom opštine u okviru opštine sve dok prava vlasništva nisu definisana prema primenjivom zakonu.

član 49

Komitet zajednica i Komitet za posredovanje i Opštinske kancelarije zajednica

49.1 Opštinski administrator može postaviti članove Komiteta zajednica i Komiteta za posredovanje koji nisu članovi Skupštine Opštine.

49.2 Opštinski administrator može postaviti Rukovodioca Opštinske kancelarije zajednice i službenike Opštinske kancelarije zajednice i može osnovati pod-kancelarije Opštinske kancelarije zajednice.

49.3 Pravo Komiteta zajednica, utvđjeno u Poglavlju 2, član 23.9, da uputi odluku Centralnoj vlasti daje se u saglasnosti sa procedurama uspostavljenim od strane SIGS-a.

član 50

Mandat Predsednika

Osoba može biti izabrana za drugi mandat na poziciji Predsednika Opštine, kao dodatak prvom mandatu.

član 51

Imenovanje Izvršnog odbora

Predsednik, uz odobrenje Opštinskog administratora, imenuje članove prvog Izvršnog odbora. Imenovanja su predata Skupštini Opštine na odobrenje u paketu.

član 52

Imenovanja opštinske građanske službe

Opštine su imenovala opštinske građanske službe prema formalnoj proceduri regrutovanja koja prethodi izborima. Izbori nisu razlog za ponovno razmatranje ovih imenovanja.

član 53

Primena

Odredbe od Poglavlja 1 do Poglavlja 8 ove Uredbe utiču na predmet odredbi Poglavlja 9. Kada postoji raskorak između bilo kojih odredbi u Poglavljima od 1 do 8 i bilo koje odredbe u Poglavlju 9, odredba u Poglavlju 9 prevladava.

Poglavlje 10

Prisustvo međunarodnog Obezbeđenja

Nista u ovoj Uredbi ne utiče na ovlašćenja Komandanta snaga za Kosovo (KFOR) u ispunjavanju svih aspekata mandata KFOR-a po Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

Poglavlje 11

Primenjivi zakon

Odredbe ove Uredbe zamenjuju svaku odredbu primenjivog zakona koja nije u saglasnosti sa njima.

Poglavlje 12

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu (...) juli 2000. godine.

Bernar Kusner

Specijalni izaslanik Generalnog sekretara

DNEVNA SAOPSTENJA SRPSKOG NACIONALNOG VECA Kosova i Metohije

Gracanica, 12. juli 2000

RANJEN SVESTENIK I DVOJICA BOGOSLOVA

Svestenik SPC Dragan Kojic koji opslužuje područje Vitine i Klokota jugozapadno od Gnjilana, danas je oko 11.00 ujutro ranjen sa još dvojicom bogoslova na putu između sela Klokota i Vitine. Nakon odslužene petrovdanske liturgije o. Dragan je svojim kolima krenuo iz sela Klokot prema Vitini. Na izlasku iz Klokota nepoznati napadaci su otvorili vatru iz automatskog oruzja i ranili o. Dragana i učenika bogoslovije Zvonka Kostica i njegovog kolegu bogoslova po imenu Dragisa. U kolima je još bilo i trogodišnje dete o. Dragana koje nije povredjeno. Svestenik Kojic je ranjen u rame, bogoslov Zvonko u nogu, a Dragisa u predelu bubrega. Sva trojica ranjenih su van životne opasnosti i evakuisani su hitno u američku vojnu bolnicu u bazi Bondstil kod Urosevca. Nakon ovog terorističkog napada lokalni Srbi su se spontano okupili da izraze protest dok su na mesto napada dovedene jake snage američkog KFOR-a.

Ovaj napad je usledio samo nekoliko dana nakon objavljivanja članka u albanskom listu DITA u kome se Srbi sa područja Gnjilana prozivaju kao odgovorni za "ratne zločine". Među prozvanima koji su navodno saradjivali sa paravojnim snagama potpuno neosnovano su prozvani i dvojica svesenika SPC sa područja oko Gnjilana. SNV KiM je najosrije protestovalo zbog ovog pisanja lista DITE budući da je sličan članak pre mesec dana direktno doveo do kidnapovanja i ubistva Srbina Petra Topoljskog koji je radio u misiji UN u Pristini. Danas je na sednici Prelaznog saveta Kosova, praktično samo pola sata pre ovog napada na svestenika SPC, protosindjel Sava javno pozvao dr. Kusnera da preduzme hitne mere protiv izricanja javnih smrtnih presuda "FETVA" ljudima preko stampe.

SNV KiM najostrije osudjuje ovaj napad na svestenika i bogoslove i zahteva hitnu istragu kao i konkretne mere protiv izazivanja mrznje i nasilja preko stampe na albanskom jeziku.

Protosindjel Sava je u popodnevnim časovima sa jeromonahom Nektarijem Vorgucicem posetio ranjenog svestenika

Kojica i dvojicu bogoslova u bazi Bondstil.

Na sednici PSK predstavnici SNV KiM su takodje osudili i seriju minobacackih napada na Veliku Hocu i Gorazdevac i zatrazili su hitnu istragu i konkretne mere protiv ovih teroristickih napada. Ovakvo ponasanje albanskih ekstremista jos vise pokazuje potrebu organizovanja srpskih lokalnih kancelarija i sprovođenja mera bezbednosti koje su predvidjene Sporazumom o razumevanju izmedju SNV i UNMIK-a.

Gracanica, 13 juli 2000

VLADIKA ARTEMIJE POSETIO RANJENOG SVESTENIKA U BONDSTILU

Danas je episkop Artemije sa delegacijom eparhije Rasko-prizrenske posetio ranjenog svetenika Dragana Kojica, bogoslova Zvonka Kostica i Branka Polacevica koji su ranjeni u toku jucerasnjeg napada albanskih terorista na njihovo vozilo u blizini s. Klokot, opstina Vitina. Sva trojica ranjenika su u stabilnom stanju i nalaze se u vojnoj bolnici u americkoj bazi Bondstil kod Urosevca. Tamo im je odmah nakon napada ukazana prva pomoc, a kasnije sinoc su i operisani. O. Dragan je ispricao kako se desio napad. Dok se on sa jos dvojicom svojih saputnika vozio kolima iz s. Klokota, gde je odsluzio liturgiju za Petrovdan, na oko 1,5 kilometara od Klokota u pravcu Vitine jedno vozilo koje je islo iza njih naglo je ubrzalo i doslo paralelno sa leve strane vozila o. Dragana. Nepoznati napadac izvadio je revolver i poceo je da puca na svetenika. Jedan metak je pogodio oca Dragana u levu ruku, drugi metak je pogodio bogoslova Zvonka Kostica u levu butinu i izasao kroz donji deo stomaka na drugu stranu. Treci metak je pogodio Branka Polacevica, iz Vitine, u levu nogu. Dva metka su pogodila lim automobila i nisu nikoga povredila. Nakon napada napadaci su odmah odjurili u pravcu Vitine. O. Dragan je zaustavio vozilo i pokusao da se vrati prema Klokotu. Bogoslov Zvonko je imao obilno krvarenje u donjem delu stomaka. U medjuvremenu su naisla kola UNMIK policije koja su povredjene hitno evakuisala u bazu Bondstil.

Iz nezvanicnih izvora bliskih americkom KFOR-u saznaje se da su dvojica napadaca, kosovski Albanci, uhapseni nekoliko sati nakon napada i da su povredjeni Srbi vec prepoznali u njima one koji su pucali na njih. Trenutno je u toku istraga i ocekuje se da ce uhapseni biti ubrzo optuzeni za pokusaj ubistva sa predumisljajem. Iz pomenutih izvora saznaje se da je KFOR prepoznao u dvojici uhapsenih pripadnike bivse VOJNE POLICIJE OVK, koja je jos od ranije poznata po brojnim zlocinima narocito protiv Srba. Ova policija je bila pod direktnom komandom generala Cekua i Hasima Tacija kao najvisih vodja OVK. SNV KiM je zatrazilo detaljan uvod u detalje istrage i sudskog procesa. Americkom KFOR-u je izrazena zahvalnost za profesionalnu i kvalitetnu medicinsku pomoc povredjenima kao i za efikasno hapsenje dvojice albanskih terorista.

Svetenici gnijilanskog kraja su obavestili vladiku Artemija da su jos 7. jula uputili zvanicno saopstenje u kome javno protestuju zbog neistinitog pisanja albanskog lista DITA. Naime u tekstu koji je objavljen 4 jula u listu DITA objavljena je fotografija na kojoj su dva lica medju grupom ostalih koji su nazvani paravojnim snagama obelezena kao pravoslavni svetenici iz gnijilanskog kraja, koji su po komentaru DITE "blagosiljali nasilje i oprastali grehove pociniocima zlocina". Svetenici gnijilanskog kraja tvrde da lica na slici uopste ne odgovaraju izgledu nijednog srpskog pravoslavnog svetenika i da je rec o namernom pokusaju da se kompromituje Crkva. Srpski svetenici su javno zatrazili od KFOR-a i UNMIK-a da posebnom ekspertizom dokaze da nije rec o pravoslavnim svetenicima. Osim toga Eparhija je otvoreno zatrazila od Dr. Kusnera da hitno preduzme mere protiv postupka lista DITA koji uporno nastavlja sa objavljivanjem lazni i nepotvrđenih informacija, prozivajuci ljude po imenu i de faktno izricuci im javnu smrtnu presudu - FATVU. Misljenje Crkve jeste da je ovaj pokusaj ubistva svetenika direktna posledica historije koju kroz sprovode albanski ekstremisti preko novina. Ovakvo ponasanje nije sloboda medija vec sloboda javnog linca koja ne sme biti dozvoljena. Zbog nedostatka potpunih informacija SNV KiM je u jucerasnjem saopstenju prenelo da je u kolima bio i bogoslov po imenu Dragisa kao i trogodisnje dete oca Dragana. Medjutim oni nisu bili u kolima jer su ostali u crkvi u Klokotu nakon sluzbe. U kola je usao Branko Polacevic iz Vitine koji je zamolio svetenika da ga prebaci do njegove kuće.

EPARHIJA RASKO-PRIZRENSKA TRAZI PRATNJU ZA SVE SVESTENIKE I ZASTITU RUSEVINA CRKAVA

Eparhija rasko-prizrenska ce zatraziti od UNMIK-a i KFOR-a redovnu pratnju za sve svetenike SPC koji obavljaju svoje parohijske duznosti. Medjunarodna misija je duzna da pravoslavnim svetenicima omoguci normalno obavljanje svojih verskih duznosti.

Buduci da svetenici SPC na Kosovu redovno salju izvestaje da Albanci na vise lokacija postepeno uklanjaju rusevine pravoslavnih crkava Eparhija rasko-prizrenska ce zatraziti da se sve nase rusevine bolje obezbede kako se ne bi dopustilo da se one potpuno uklone i da se na crkvenoj zemlji podizu nezakonito albanske kuće ili druge gradjevine. KFOR za sada obezbedjuje samo citave crkve i verske objekte, ali ne i rusevine.

SASTANAK PREDSTAVNIKA SRPSKE ZAJEDNICE SA OSCE-om

OSCE koji je nedavno organizovao u Leposavicu sastanak na kome je srpsko stanovnistvo pozvano da se ukljuci u proces registracije i izbora na Kosovu sazvaio je novu sednicu u Gracanici. SNV KiM predstavljala je dr. Rada Trajkovic koja je prenela stav SNV da Vece nije u principu protiv izbora i registracije kao procedura uobicajenih u demokratskim drustvima, ali je istakla da Srbi nemaju osnovne uslove slobodnog zivota i kretanja da bi mogli da se ukljuce u registraciju i izbore.

SNV KiM predlaze izuzece srpske zajednice iz izbora na jesen i predlaze eventualni srpski predstavnici u opstinama gde god je to moguće budu nominovani od strane sefa misije UN. Tamo gde ne postoje ni osnovni uslovi za normalan rad u okviru opstina SNV KiM predlaze da se participacija Srba u opstinskoj administraciji ostvaruje preko lokalnih kancelarija

koje se ovih dana formiraju u srpskim sredinama.

* * *

Postovani prijatelji,

Prilazemo tri teksta iz albanske dnevne stampe od 11. jula ove godine u kojima se razotkrivaju nezakonite radnje bivših pripadnika OVK (sada Kosovskog zaštitnog korpusa) kao i umesanost OVK u likvidacije albanskih političara. SNV KiM već godinu dana otvoreno svedoci i iznosi direktna svedočenja svedoka o direktnoj odgovornosti pripadnika Korpusa i OVK u nezakonita hapšenja, otmice, ubistva i druge zločine počinjene nad Srbima nakon završetka rata. Na današnjem zasjedanju PSK (Prelaznog saveta Kosova) prisustvovali smo iznosjenju ozbiljnih optužbi na račun bivših članova i političara iz kruga OVK koji su od strane predstavnika Rugovine partije DSK javno optuženi za zločine. Ramus Haradinaji njegov brat Daut koji je i komandant Zaštitnog korpusa za područje Metohije javno su od samih Albanaca optuženi za kidnapovanja, ubistva, silovanja, krijumčarenje droge i druge zločine. Takođe je predstavnik Rugovine partije javno potvrdio da su svi dokazi na vreme predoceni KFOR-u i UNMIK-u ali da ništa nije preduzeto protiv kriminalaca sve do ovog najnovijeg incidenta u selu Streoc gde su ranjena braca Haradinaj dok su napadali kucu brace Musaj. Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije još od ranije raspolaze informacijama o umesanosti Ramusa Haradinaja u niz ubistava i zločina protiv državnih organa, srpskih i albanskih civila na području Decana i Radonjic jezera gde je i pronačeno nekoliko leseva mučenih i ubijenih civila. Ove priče slikovito pokazuju na šta lici Kosovo danas. Sukobi divljih klanova, kriminalaca i OVK prvoboraca, kidnapovanja žena i trgovina belim robljem, krijumčarenje droge i oružja, pretnje i druga dela nasilja svakodnevnost su narocito u zapadnom delu Pokrajine koji je postao identican bezakonju Severne Albanije kojim vladaju bande i mafija. Nedavni napadi na manastir Decane i Gorazdevac samo su delici mozaika nasilja koje se gotovo nesmetano sprovodi u prisustvu snaga KFOR-a i Misije UN.

HOCEMO SARADNJU SA DEMOKRATSKOM DRZAVOM ALI NE I SA REZIMOM

Povodom predloga g. Momčila Trajkovića lidera Srpskog pokreta otpora iz Čaglavice da se stvori jedinstvena politička platforma svih kosovskih Srba, što je već podcrano od strane predstavnika SNS (Srpske nacionalne skupštine) koja okuplja pripadnike SPS I JUL-a i Radikalne stranke, SNV KiM zastupa sledeće misljenje. Jedinstvo srpskog naroda na Kosovu i Metohiji uvek je bio jedan od nasih glavnih prioriteta. Nazalost razjedinjenost srpskog naroda nije nova pojava i ona postoji još iz vremena pre rata kada su episkop Artemije i g. Trajković kao predstavnici Svesrpskog crkveno narodnog sabora KiM upozoravali da politika rezima direktno vodi ka gubitku Kosova i Metohije i iseljavanju naseg naroda iz južne Pokrajine Srbije. Više puta se pokušalo uticati na rezim kako bi se zauzela konstruktivnija platforma koja bi očuvala celovitost nase zemlje i omogućila sprovođenje potrebnih političkih i ekonomskih reformi. Nazalost svi zahtevi umerenih srpskih lidera su bili odbijani. Vladika Artemije i g. Trajković su bili optuženi za izdaju. Nakon završetka rata svedoci smo katastrofalnih rezultata rezimske politike i nesposobnosti međunarodne zajednice da zaustavi progon i pogrom Srba na Kosovu. SNV KiM pokušava u okviru postojećih okolnosti i u okviru Rezolucije 1244 da učini sve što je moguće da bi se barem omogućio opstanak naseg naroda na Kosovu i povratak prognanih do rekonstrukcije nase države na ovim prostorima. U tom cilju SNV KiM je izrazilo spremnost da odmerenu i razumnu saradnju sa međunarodnom zajednicom od koje direktno zavisi opstanak srpskog naroda. Nazalost predstavnici rezima i SNS uz podršku ostataka MUP-a počeli su da aktivno miniraju politiku SNV KiM i da i dalje vode naš narod u konfrontaciju sa međunarodnom zajednicom i Albancima. Zavaravanje naroda obecanjima o povratku vojske i policije i snažna medijska kampanja postali su glavna orudja kojim se srpski narod još više gura daleko od trenutne realnosti u još veću izolaciju i samouništenje. U ovom periodu rezim ne samo da nije pokazao spremnost na izgradnju konstruktivne platforme za opstanak naseg naroda i države na ovom prostoru već uporno uništava i poslednje niti koje povezuju Srbiju sa Crnom Gorom što preči da Kosovo ostavi potuno van teritorije SRJ (po rezoluciji 1244). Otuda SNV KiM smatra da bez promene politike rezima i njegove satelitske organizacije SNS ne može biti nikakvog koncenzusa sa rezimom po pitanju Kosova. Svaka zajednička saradnja je unapred osuđena na propast ukoliko prethodno ne dođe do oslobodjenja SNS od destruktivnog uticaja rezima. SNV KiM je uvek bilo i ostalo spremno na saradnju sa demokratskom državom jer se bez nase države ne mogu rešavati najkrupniji problemi kao što je pitanje statusa Kosova. Ali sadašnji rezim nije država niti taj isti rezim koji je doveo do dezintegracije Jugoslavije može da kredibilno zastupa interese nase države. Otuda do demokratskih promena i smene predsednika Milosevića SNV KiM ostaje krajnje rezervisana prema bilo kakvoj saradnji sa "državnim organima SRJ i Republike Srbije" postojeći isti postali privatna svojina sefova vladajuće koalicije i njihovih porodica. Spremnost pojedinih "opozicionih" srpskih krugova na Kosovu na saradnju i neke okrugle stolove sa rezimom izaziva veliku zabrinutost SNV KiM ali i čvrsto uverenje da takva saradnja neće doneti nikakvog dobrog ploda.

Gracanica, 14. juli 2000.

SNV KIM POZDRAVLJA ODLUKU SN VECA IZ LEPOSAVICA

Na jučerasnjem sastanku koji je organizovao šef misije OSCE-a za Kosovo Dan Everts povodom nastupajućih izbora predstavnici SNV iz Leposavica su izrazili spremnost da prihvate registraciju i izbore. SNV KiM pozdravlja odluku svog opštinskog odbora koji čine predstavnici opozicionih partija. Ova hrabra odluka jasno pokazuje da SNV KiM u principu nije protiv izbora i registracije kao demokratske procedure neophodne za izgradnju demokratskih institucija iako zvanično ne može da podrži izbore na celom Kosovu i Metohiji zbog nedostatka osnovnih ljudskih prava na celoj teritoriji Kosova. Ovom odlukom se takođe potvrđuje stav SNV KiM da na Kosovu Srbi mogu da donose rešenja u skladu sa okolnostima u kojima žive i da centralna tela SNV nemaju nameru da nameću svoje odluke

svim lokalnim SN VeCima. Ako predstavnici Srba u Leposavicu smatraju da imaju osnovne uslove i slobodu za normalan zivot nema razloga da aktivnije ne ucestvuju u demokratskom procesu u Pokrajini i omoguće da se njihov glas cuje u politickom zivotu.

SNV KiM ne namerava da BOJKOTUJE izborni proces ali ce traziti zvanicno PRAVNO IZUZECE od medjunarodne zajednice za podrucja gde ne postoje uslovi za izbore. Takodje ce prihvatiti eventualno imenovanje opstinskih odbornika od strane UNMIK-a gde god postoji minimum uslova za rad opstinskih struktura. Ipak dok se ne stvore puni uslovi slobodnog zivota Srbi ce svoja administrativna prava i usluge dobijati preko lokalnih kancelarija koje se vec formiraju u saradnji SNV KiM i Misije UN.

Predstavnici SNV KiM iz Leposavica izrazili su spremnost da ucestvuju u izgradnji regionalnih demokratskih institucija na Kosovu i Metohiji u skladu sa Rezolucijom 1244. Ova odluka ne kosi se sa osnovnim opredeljenjem SNV KiM da buducnost Kosova i Metohije lezi u demokratskoj Srbiji i Jugoslaviji.

Gracanica, 17. juli

UNISTENA PRAVOSLAVNA CRKVA U POMAZATINU, KOD PRISTINE

U noci izmedju 16. i 17. jula 2000. oko 23.30 u snaznoj eksploziji koja se cula kilometrima daleko unistena je do temelja srpska pravoslavna crkva Sv. Ilije u s. Pomazatinu. Crkva sv. Ilije je sagrađena 1937. godine na levoj obali reke Drenice 12 km. zapadno od Pristine. Porusena je od strane albanskih nacionalista (balista) 1941. godine da bi bila ponovo obnovljena 1964. U periodu izmedju 1982-1989 cesto su bila razbijana vrata i prozori ove crkve. U leto 1999 godine, nakon dolaska snaga KFOR-a ulazni deo crkve je ostecen eksplozijom. Nakon toga KFOR je ogradio crkvu bodljikavom zicom kako bi je sacuvao od dodatnih razaranja buduci da se vrlo lako mogla obnoviti. Nazalost albanski teroristi nisu postedili ovu crkvu - mucenicu koja je sinoc potpuno unistena. Prema prvim informacijama upotrebljena je neobicno jaka kolicina eksploziva koji je crkvu od cvrste kamene strukture pretvorio u hrpu kamenja i rusevina. Danas je crkvu obisla delegacija Eparhije rasko-prizrenske sa parohom Radivojem Panicem, protosindjelom Savom Janjicem i jeromonahom Nektarijem Vorgucicem.

SNV KIM POKRECE PITANJE POVRATKA SRPSKIH STANOVA

Na danasnjoj sednici Sekretarijata PSK Randjel Nojkic i Dragan Velic clanovi PSK su pokrenuli pitanje povratka nezakonito oduzetih srpskih stanova i imovine. Ovo pitanje ce se po zahtevu srpskih predstavnika naci na dnevnom redu sledece sednice PSK.

TV STUDIO U CAGLAVICI

U zajednickom projektu formiranja nezavisnih srpskih medija u kojem ucestvuju SNV KiM i pet vlada zapadnih zemalja predvidjeno je otvaranje nezavisnog srpskog radija u Caglavici kog Pristine. Radovi na obnovi zgrade vec se privode kraju i ocekuje se da ce se program poceti emitovati vec sledeceg meseca. U medjuvremenu je Evropska Unija donirala i opremu za mali televizijski studio koji ce vrsiti pripreme TV priloga u srpskim sredinama. U pocetku ce se priloziti emitovati u sklopu RTK (Radio televizija Kosovo) programa da bi kasnije mogla da pocne sa radom i nezavisna srpska TV stanica. Ovaj medijski projekat u ime srpske zajednice vodi novinar Petar Jeknic.

SNV KIM PROTESTUJE ZBOG PRITISAKA NA SNV U LEPOSAVICU

Nakon odluke SNV u Leposavicu da prihvate registraciju i izbore usledila je prava navala osuda od strane recima i SNV u Mitrovici. SNV KIM kome i pripada Vece u Leposavicu podrzalo je ovu odluku koju je na nedavnom sastanku sa OSCE-om obrazlozilo lider iz Leposavica, Nenad Radosavljevic. Ovih dana svedoci smo i pretnji likvidacijom i pritisaka koji dolaze direktno od SNV Kosovske Mitrovice. Ovakvo ponasanje mitrovackih lidera je apsolutno neprihvatljivo i predstavlja narusavanje sporazuma o medjusobnom nenapadanju i toleranciji koji je postignut na nedavnom skupu u Beogradu. Po svedocenjima iz Leposavica iz Mitrovice su stigli tzv "cuvari mosta" koji su poceli da prete clanovima naseg Veca. Rec je o grupi ljudi koja radi iskljucivo za Olivera Ivanovica i koja je na platnom spisku MUP-a Srbije. Ovakvo ponasanje mitrovackih lidera SNV pokazuje da oni predstavljaju ekspozituru rezima i da umesto da brane srpske interese vrse pritiske i prete Srbima zavodeci diktaturu i vladavinu terora.

LICNI KOMENTAR

IZBORI NA KOSOVU I SRPSKA ZAJEDNICA

Stav SNV KiM povodom izbora na Kosovu i Metohiji i dalje ostaje da je nemoguće organizovati slobodne izbore u drustvu u kome ne postoji sloboda zivota za sve njegove gradjane. Godinu dana nakon zavrsetka rata i dolaska mirovne misije zivot na Kosovu je i dalje u znaku nasilja, organizovanog kriminala i najsurovije etnicke diskriminacije. Tvrdnje pojedinih zvanicnika UNMIK-a da Srbi neucestvovanjem na izborima sami sebi namecu izolaciju su u najblazu ruku cinicni posto ti zvanicnici dobro znaju da je Srbima izolacija nametnuta silom albanskih ekstremista i nesposobnoscu KFOR-a i UNMIK-a da zaustave nasilje albanskih teroristickih bandi.

Govoriti ljudima koji zive u kavezima da su sami sebe zatvorili u zatvor predstavlja vrhunac hipokrizije medjunarodne zajednice koja ne pokazuje nimalo spremnosti da razume i poboljsa polozaj srpskog naroda. Stav SNV KiM jeste da je potrebno obezbediti osnovna dva uslova za izbore, a to su:

1. obezbedjenje osnovne slobode zivota i kretanja za sve stanovnike Pokrajine i
2. pocetak povratka znacajnijeg broja nasih prognanika svojim domovima.

Ispunjenjem ova dva uslova Misija UN i KFOR bi jasno pokazali da su spremni da implementiraju najvaznije aspekte

Rezolucije 1244. Nazalost, nijedan od ovih uslova nije za sada ispunjen sto znaci da odgovornost za neizlazak Srba na izbore lezi ISKLjUCIVO na medjunarodnoj zajednici. Argumenti nekih medjunarodnih predstavnika da bi eventualnim izborima Srbi mogli da poprave svoj polozaj nisu na mestu, pre svega zbog toga sto opstinski organi nisu zaduzeni za bezbednost. Bezbednost je iskljucivo nadleznost UN policije i KFOR-a, a ne lokalnih opstinskih tela. Postavlja se i pitanje, kako je moguće da eventualni izabrani lokalni srpski predstavnici ucestvuju u radu opstinskih struktura kada ne mogu ni da se približe kilometrima blizu opstinskoj zgradi bez pratnje KFOR-a. Ko ce garantovati bezbednost tih poslanika u samim zgradama, ko ce obezbediti da se u opstini pruzaju usluge na svim jezicima. Da li ce KFOR biti spreman da izdvoji citav bataljon mirotvoraca koji bi danonocno obezbedjivali srpske poslanike u opstinskim skupstinama?

Medjunarodna zajednica je vrlo dobro svesna ove situacije ali odgovornost za neizlazak na izbore potrebno je prebaciti na same Srbe koje g. Everts optuzuje zajedno sa albanskim liderima za samoizolaciju. Ovakvim stavovima dace se multietnicki legitimitet izborima koji to zapravo nece biti jer svim zajedincama nisu stvoreni isti uslovi za izbore. Zato su sastanci koje je OSCE organizovao u pet do dvanaest u Leposavicu i Gracanici samo deo cele koreografije koja treba da opravda sustinski neuspeh medjunarodne zajednice da stvori minimum uslova za slobodne izbore.

Zato SNV KiM ostaje pri svom stavu da ce se za srpsku zajednicu u celini traziti PRAVNO IZUZECE za izbore dok se ne stvore uslovi za izbore koje smo spomenuli. U slucaju da odredjeni delovi nase zajednice ipak smatraju da na teritoriji njihove opstine postoje uslovi za izbore SNV ce postivati njihovu odluku ali nece nikoga zvanicno pozivati na izbore. Za sve ostale delove pokrajine gde su Srbi inace u manjem broju od ostalih nacionalnih zajednica SNV ce se potruditi da osnuje sa UNMIK-om lokalne kancelarije koje ce omogucavati pruzanje administrativnih usluga tamo gde Srbi zive.
